

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji

za školní rok 2020/2021

1. března 2022

Obsah

Úvod	2
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	3
1. STRUKTURA ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VE ZLÍNSKÉM KRAJI VE ŠKOLNÍM ROCE 2020/2021	4
1.1 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM	4
1.2 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ OBCEMI	4
1.3 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ SOUKROMÝMI SUBJEKTY	5
1.4 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ CÍRKVEMI	5
1.5 ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ STÁTEM	5
2. STAV V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY A ZMĚNY PROTI MINULÉMU VÝVOJI	6
2.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	6
2.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	7
2.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	9
2.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	14
2.5 KONZERVATOŘE	15
2.6 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH	15
2.7 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	17
2.8 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	18
2.9 ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	19
2.10 PORADENSKÉ SLUŽBY	20
2.11 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ A ŠKOLSKÉ SLUŽBY	21
2.12 VYBRANÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ	24
3. PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ	25
4. DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	27
5. VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V RÁMCI CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ	28
6. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ, ENVIRONMENTÁLNÍ A MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ ...	29
6.1 PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	29
6.2 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	31
6.3 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	31
6.4 VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ	32
7. ROZVOJOVÉ PROGRAMY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	33
7.1 ROZVOJOVÉ PROGRAMY	33
7.2 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	33
8. NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ZLÍNSKÉHO KRAJE	34
9. EKONOMICKÁ ČÁST	45
9.1 VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÉ KRAJEM	45
9.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCEMI	53
9.3 FINANČNÍ PROSTŘEDKY POSKYTOVANÉ SOUKROMÝM ŠKOLÁM A ŠKOLSKÝM ZAŘÍZENÍM	55
ZÁVĚR	57
PŘÍLOHY	58

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2020/2021 je předkládána v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Výroční zpráva popisuje stav a mapuje vývoj v jednotlivých segmentech vzdělávání, školských služeb ve vybraných oblastech, včetně oblasti ekonomické. Údaje o výkonech a počtech jsou vztaženy ke školnímu roku 2020/2021 (většinou k září 2020), ekonomické údaje odráží výsledky kalendářního roku 2021. Tento dokument obsahuje rovněž přehled o naplňování priorit stanovených Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020.

Seznam použitých zkratek

CPIC	Centrum pro podporu integrace cizinců
CPIV	Centrum podpory inkluzivního vzdělávání
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DFV	denní forma vzdělávání
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DÚ	diagnostický ústav
DZ ZK (2020)	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2020
EHP	Evropský hospodářský prostor
ESF	Evropský sociální fond
EVVO	environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020
IROP	Integrovaný regionální operační program
KAP	Krajský akční plán vzdělávání ve Zlínském kraji
KPPP	Krajská pedagogicko-psychologická poradna
KÚZK	Krajský úřad Zlínského kraje
MAP	Místní akční plán vzdělávání
MŠ	mateřská škola
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky
NAEP	Národní agentura pro evropské vzdělávací programy
NNO	nestátní neziskové organizace
NS	nástavbové studium
OFV	ostatní formy vzdělávání
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SEV	středisko ekologické výchovy
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciálně pedagogické centrum
SSŠ ZK	Středisko služeb školám Zlínského kraje
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času
SVP	středisko výchovné péče
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
VOŠ	vyšší odborná škola
ZDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
ZK	Zlínský kraj
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání

1. Struktura škol a školských zařízení ve Zlínském kraji ve školním roce 2020/2021

Školy a školská zařízení zajišťují výchovu a vzdělávání, poskytují školské služby, popř. zajišťují ochrannou a ústavní výchovu. Organizace, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení, mohou být zřizovány územně samosprávnými celky (kraje, obce), církvemi, soukromými osobami nebo státem. Celkové počty subjektů jednotlivých zřizovatelů a jejich vývoj v průběhu deseti let uvádí tabulka 1.

TABULKA 1 - Celkový počet subjektů jednotlivých zřizovatelů (k 1. 9. daného roku)

Zřizovatel	Počet subjektů									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zlínský kraj	105	102	100	100	100	99	99	99	99	99
Obec	462	461	458	457	457	457	456	454	451	451
Stát	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4
Soukromý subjekt	30	31	33	35	38	37	39	43	43	43
Církev	7	7	7	7	7	7	7	8	8	8
Celkem	609	606	603	603	606	604	605	608	605	605

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že na území kraje v průběhu desetiletí klesl počet školských organizací zřizovaných krajem, obcemi a státem (z 572 na 554), naopak vzrostl počet subjektů ostatních zřizovatelů (z 37 na 51).

1.1 Školy a školská zařízení zřizovaná krajem

V příspěvkových organizacích zřizovaných Zlínským krajem je zajišťováno střední vzdělávání, vyšší odborné vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, základní umělecké vzdělávání, zájmové vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská činnost, výkon ústavní výchovy, služby v ubytovacích zařízeních a v zařízeních školního stravování. Většina krajských školských příspěvkových organizací sdružuje v rámci jednoho právního subjektu různé druhy škol a školských zařízení.

K 1. 9. 2020 zřizoval Zlínský kraj celkem 99 příspěvkových organizací, v tom:

- 46 středních škol, z toho součástí 7 subjektů je zároveň vyšší odborná škola a součástí 4 subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- 1 konzervatoř,
- 18 základních a mateřských škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 12 dětských domovů, z toho součástí 3 subjektů je zároveň škola/školy,
- 20 základních uměleckých škol,
- 1 pedagogicko-psychologickou poradnu,
- 1 plaveckou školu.

Počet organizací se meziročně nezměnil.

1.2 Školy a školská zařízení zřizovaná obcemi

Obce ve Zlínském kraji, které zřizují většinu základních a mateřských škol, zřizovaly k 1. 9. 2020 celkem 451 organizací, v tom:

- 226 základních škol, z toho je 129 úplných, tedy s výukou na 1. i 2. stupni; 98 subjektů sdružuje základní a mateřskou školu a 1 subjekt sdružuje mateřskou, základní a střední školu,
- 198 mateřských škol (samostatné subjekty),
- 1 základní uměleckou školu (samostatný subjekt); další 2 základní umělecké školy jsou součástí základních škol,
- 21 středisek volného času,

- 3 školní jídelny (samostatné subjekty),
- 2 plavecké školy.

V průběhu školního roku 2020/2021 (od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021) byly realizovány s účinností od 1. 9. 2021 tyto změny:

- sloučení Mateřské školy Slavičín – Malé Pole a Mateřské školy Slavičín-Vlára
- zrušení Plavecké školy Valašské Meziříčí.

1.3 Školy a školská zařízení zřizovaná soukromými subjekty

Soukromé subjekty ve Zlínském kraji zřizovaly k 1. 9. 2020 následující školy a školská zařízení:

- 10 samostatných mateřských škol,
- 9 základních škol, z toho 3 subjekty sdružují základní a mateřskou školu,
- 13 středních škol (bez SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o., která má sídlo v jiném kraji), z toho součástí jednoho subjektu je zároveň vyšší odborná škola, součástí dvou subjektů je jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky a součástí jednoho subjektu je středisko praktického vyučování,
- 1 samostatnou vyšší odbornou školu (samostatný subjekt), další VOŠ je součástí SŠ,
- 1 středisko praktického vyučování (samostatný subjekt),
- 1 středisko výchovné péče (samostatný subjekt),
- 7 základních uměleckých škol,
- 1 středisko volného času.

V průběhu školního roku 2020/2021 (od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021) byly realizovány s účinností od 1. 9. 2021 tyto změny v počtu školských soukromých subjektů:

- vznik nových právnických osob:
 - Zika, základní škola Zlín s.r.o.
 - Waldorfská základní škola Jasan z.s.
 - Montessori škola Na vlně - mateřská škola s.r.o.
 - Firemní mateřská škola KNTB ve Zlíně
- změna názvu právnické osoby ORBIS, Mateřská škola, Základní škola a Střední škola, s.r.o.

1.4 Školy a školská zařízení zřizovaná církvemi

K 1. 9. 2020 církve zřizovaly ve Zlínském kraji celkem 8 subjektů:

- 4 základní školy, z toho jeden subjekt sdružuje základní školu a mateřskou školu,
- 4 střední školy, z toho 2 gymnázia a 2 střední odborné školy; součástí všech čtyř církevních středních škol je také středisko volného času.

1.5 Školy a školská zařízení zřizovaná státem

K 1. 9. 2020 zřizovaly ústřední státní orgány (ministerstva) ve Zlínském kraji celkem 4 subjekty, jejich počet se meziročně neměnil:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřizovalo dvě zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy včetně škol při těchto zařízeních a dále subjekt, který sdružuje školy pro sluchově postižené,
- Ministerstvo vnitra ČR zřizovalo jeden subjekt (Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově).

2. Stav v jednotlivých oblastech vzdělávací soustavy a změny proti minulému vývoji

2.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání a je první etapou celoživotního učení. Institucionálně je zajišťováno mateřskými školami. Mateřská škola je legislativně zakotvena v rámci vzdělávací soustavy jako druh školy.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let. Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

Činnost mateřské školy vykonávají právnické osoby. Zřizovateli mateřských škol může být kraj, obec, ministerstvo, registrovaná církev a náboženská společnost nebo jiná právnická nebo fyzická osoba. Naprostou většinu běžných mateřských škol ve Zlínském kraji zřizují obce jako své příspěvkové organizace. Soukromí zřizovatelé volí při zřizování škol formu společnosti s ručením omezením, obecně prospěšné společnosti nebo školské právnické osoby dle školského zákona.

Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předškolní vzdělávání v mateřských školách zřizovaných státem, krajem a obcí je poskytováno za úplaty, která je příjmem právnické osoby. Pouze dětem, které plní povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole, je až do doby jejich nástupu do základní školy předškolní vzdělávání poskytováno zdarma.

Mateřské školy

Kapacita mateřských škol ve Zlínském kraji je v současné době dostatečná. Všechny děti, které dovršily věku 3 let k 31. 8. 2020 a jejichž zákonní zástupci požádali o přijetí svých dětí do mateřské školy, byly do mateřských škol přijaty.

Dvěma mateřským školám byla ve školním roce 2020-2021 udělena zřizovatelem výjimka z nejnižšího počtu dětí.

Tabulka 2 - Počty mateřských škol podle jednotlivých zřizovatelů k 1. 9. 2020

Okres	Obec		Soukromník	Církev	Kraj	Celkem
	samostatná MŠ	součást ZŠ				
Kroměříž	48	16	1	0	2	67
Uherské Hradiště	46	29	2	0	2	79
Vsetín	50	21	4	0	2	77
Zlín	54	32	6	1	1	94
Celkem	198	98	13	1	7	317

Počty dětí v mateřských školách

K 30. 9. 2020 bylo v mateřských školách zřizovaných obcemi zapsáno celkem 19 100 dětí, což je o 277 dětí méně, než bylo zapsáno ve školním roce 2019/2020. Soukromé mateřské školy navštěvovalo ve školním roce 2020/2021 celkem 490 dětí, což je o 16 dětí více než ve školním roce 2019/2020.

Celkový počet dětí přijatých k předškolnímu vzdělávání v mateřských školách všech zřizovatelů (obec, kraj, soukromník a církev) ve Zlínském kraji k 30. 9. 2020 byl 19 701 dětí, což je o 270 dětí méně než k 30. 9. 2019.

Z tohoto celkového počtu dětí plnilo povinnost předškolního vzdělávání celkem 6 943 dětí. Dalších 172 dětí tuto povinnost plnilo dle rozhodnutí jejich zákonných zástupců způsobem individuálního vzdělávání.

Tabulka 3 - Věkové složení dětí v mateřských školách všech zřizovatelů ve Zlínském kraji

Školní rok	Děti do 3 let	Děti 3-4	Děti 4-5	Děti 5-6	Děti nad 6 let	Celkem
2011/2012	2 047	5 169	5 497	5 451	1 387	19 551
2012/2013	2 039	4 989	5 855	5 686	1 383	19 952
2013/2014	2 078	5 002	5 653	6 164	1 454	20 351
2014/2015	2 275	5 108	5 708	5 857	1 347	20 295
2015/2016	2 582	4 811	5 607	5 926	1 313	20 239
2016/2017	2 710	4 914	5 235	5 719	1 356	19 934
2017/2018	2 923	4 857	5 334	5 415	1 326	19 855
2018/2019	2 810	5 108	5 160	5 465	1 343	19 886
2019/2020	2 737	5 152	5 429	5 258	1 395	19 971
2020/2021	2 139	5 150	5 469	5 642	1 301	19 701

Ve školním roce 2020/2021 řešil krajský úřad celkem 21 odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o nepřijetí dítěte do mateřské školy.

Většina mateřských škol byla ve školním roce 2020/2021 zapojena do projektu MŠMT Šablony do škol, ze kterého získávaly pro své školy finance na personální i materiální podporu.

2.2 Základní vzdělávání

K 1. 9. 2020 vykonávalo činnost základní školy ve Zlínském kraji celkem 239 subjektů. Z toho bylo 226 zřizováno obcí, 4 církví a 9 soukromíkem. Změny v počtech základních škol, které nastaly během školního roku 2020/2021, jsou podrobně popsány v kapitole 1.

V souladu se školským zákonem je možno v místech, kde nejsou podmínky pro zřízení všech 9 ročníků základní školy zřídit základní školu, která nemá všechny ročníky. Z celkového počtu 239 základních škol bylo v tomto školním roce 101 škol s ročníky pouze prvního stupně. Z tohoto počtu pak bylo 76 škol tzv. málotřídních, kdy jsou spojováni žáci z více ročníků do jedné třídy. Důvodem jsou nízké počty žáků v jednotlivých ročnících, které neodpovídají legislativně požadovaným nejnižším povoleným počtům žáků ve třídě.

Škol s ročníky prvního i druhého stupně bylo 138. Z tohoto počtu bylo 5 škol nuceno spojovat na prvním stupni žáky z více ročníků do jedné třídy, a to z důvodu velmi nízkého celkového počtu žáků ve škole.

Více o struktuře základních škol zřizovatelů obec, církev a soukromník ve Zlínském kraji uvádí následující tabulka. Údaje v ní jsou platné k 1. 9. 2020.

Tabulka 4 - Struktura základních škol k 1. 9. 2020

Zřizovatel	Celkem	ZŠ s ročníky pouze 1. stupně			ZŠ s ročníky 1. a 2. stupně		
		celkem	ve třídě jsou žáci		celkem	ve třídě jsou žáci	
			z více ročníků	z jednoho ročníku		z více ročníků	z jednoho ročníku
Obecní	226	97	72	25	129	3	126
Soukromé	9	4	4	0	5	2	3
Církevní	4	0	0	0	4	0	4
Celkem	239	101	76	25	138	5	133

V tomto školním roce se mírně snížil celkový počet žáků v běžných základních školách, a to o 19. Početnější ročníky se již posunuly na druhý stupeň, proto celkový počet žáků na prvním stupni se proti předešlému roku snížil o 613 žáků, na druhém stupni bylo o 594 žáků více.

Podrobněji je situace ve Zlínském kraji uvedena v tabulce P1 v Příloze.

Přípravné třídy

Se souhlasem KÚ ZK bylo v tomto školním roce zřízeno 6 přípravných tříd při základních školách zřizovaných obcemi, a to při ZŠ Huslenky, ZŠ Valašské Klobouky, ZŠ Brumov-Bylnice, ZŠ a MŠ Vlčnov, ZŠ a MŠ Želechovice nad Dřevnicí, ZŠ a MŠ Počenice-Tetětice. V těchto přípravných třídách plnilo povinné předškolní vzdělávání 62 dětí.

Vzdělávání v základních školách

Školní rok 2020/2021 byl velmi významně poznamenán opatřeními navázanými na řešení pandemie nemoci covid-19. Školy byly nuceny po většinu roku vyučovat distančně, na základě doporučení MŠMT kombinovaly formy distanční výuky při současném zohlednění svých aktuálních možností a podmínek. Ve srovnání s rokem předcházejícím došlo nejen k lepšímu přizpůsobení výuky žákům, ale také ke zvýšení digitálních kompetencí žáků i pedagogů.

Také termín zápisu dětí do prvních ročníků 1.–30. dubna byl v roce 2021 opět z důvodu vládních omezení organizačně náročný jak pro školy, tak pro děti i jejich zákonné zástupce. Přesto zápisy ve všech školách proběhly bez větších problémů.

Výuka cizích jazyků je významnou součástí vyučování v základních školách. Jako první cizí jazyk se ve všech základních školách vyučovala angličtina, jako povinný druhý cizí jazyk to byla nejčastěji němčina (více než 10 500 žáků). Dalšími povinnými druhými cizími jazyky se vyučovaly jazyky ruský (téměř 4 100 žáků), španělský a francouzský. Jiné cizí jazyky, vyučované jako povinné předměty, v základních školách ani v tomto školním roce nebyly.

S povolením MŠMT byly vyučovány vybrané předměty v cizím jazyce opět pouze v Základní škole Zlín, Kvitková 4338, která má povolení k výuce vybraných předmětů v jazyce anglickém a německém. Vybrané předměty byly na prvním stupni vyučovány v jazyce anglickém, na druhém stupni pak v jazyce anglickém i německém.

Pokračovalo vzdělávání mimořádně nadaných žáků, a to v Základní škole Zlín, tř. Svobody 868, Zlín-Malenovice. Výuka pro tuto skupinu žáků zde probíhá již od školního roku 2007/2008.

Nepatrně se zvýšil počet žáků vzdělávaných podle § 41 školského zákona (individuální vzdělávání). V tomto školním roce dosáhl již počtu 895 (o 25 více ve srovnání s rokem předcházejícím). Avšak z tohoto počtu bylo 752 žáků žáky Základní školy a mateřské školy Březová, okres Uherské Hradiště, která se na tento způsob vzdělávání již řadu let zaměřuje.

Poněkud se zmírnil nárůst žáků, kteří plní povinnou školní docházku mimo území ČR podle § 38 školského zákona. V tomto školním roce jejich počet dosáhl čísla 578, což je ve srovnání s rokem předcházejícím jen o 16 více. Velkou část opět tvořili žáci ze Základní školy a mateřské školy Březová, okres Uherské Hradiště, kde takových žáků bylo 208.

Pokračovat v základním vzdělávání ve střední škole mohou žáci na víceletých gymnáziích nebo víceletých oborech vzdělávání v konzervatořích. Ve sledovaném období bylo přijato ke střednímu vzdělávání celkem 387 žáků základních škol, z toho převážná většina (321 žáků) odešla na osmiletá gymnázia. Bylo to o 25 žáků méně než v roce předcházejícím.

V tomto školním roce již pouze „dobíhaly“ rozvojové programy vyhlašované MŠMT, do kterých se základní školy mohly zapojit. Končily rozvojové programy Podpora výuky plavání v základních školách a Podpora vzdělávání cizinců ve školách. Pro další období již tyto rozvojové programy nebudou vyhlašovány.

2.3 Střední vzdělávání

Oborová nabídka ve Zlínském kraji je z dlouhodobého hlediska stabilní a zahrnuje velké množství oborů. Z 31 skupin oborů je jich nabízeno celkem 27 (tj. 87 %). V této nabídce nejsou zastoupeny pouze tyto skupiny oborů: 21 – Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 61 – Filozofie, teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Převážná část vzdělávání je realizována v denní formě studia.

Vzdělávací nabídka byla ve školním roce 2020/2021 rozšířena o nový obor 82-41-M/11 Design interiéru a zahrnuje tak celkem 125 oborů středního vzdělání a 2 obory vzdělání v konzervatoři.

Aktuální vzdělávací nabídka středních a vyšších odborných škol ve Zlínském kraji je každoročně zveřejňována na Informačním a vzdělávacím portálu školství Zlínského kraje ZKOLA v elektronické publikaci Kam na školu ve Zlínském kraji.

V níže uvedené tabulce je uveden přehled oborů dle kategorie dosaženého vzdělání aktivně zařazených do vzdělávací nabídky ve Zlínském kraji.

Tabulka 5 - Obory vzdělání dle kategorie dosaženého vzdělání vyučované ve Zlínském kraji ve středních školách všech zřizovatelů ve školním roce 2020/2021

Škola / Skupina oborů	Délka studia	Počet škol	Počet oborů*	Celkem žáků	Absolventi 2019-2020	1. ročník 2020-2021
Konzervatoř - skupina oborů P	6	1	2	185	25	31
Gymnázia - skupina oborů K	4,6,8	16	4	7 282	1 422	1 470
SŠ – skupina oborů M - DFV	4	39	39	8 659	1 894	2 396
SŠ – skupina oborů M - OFV	2,3,4,5	9	9	337	93	110
SŠ – skupina oborů L0 - DFV	4	20	17	2 202	386	551
SŠ – skupina oborů L0 - OFV	5	2	2	7	6	0
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - DFV	2	16	9	558	147	331
SŠ – skupina oborů L - nástavbové studium - OFV	2,3	8	2	193	38	78
SŠ – skupina oborů H - DFV	1,3	30	41	4 191	1 156	1 420
SŠ – skupina oborů H - OFV	2,3	3	7	136	77	36
SŠ, OU - skupina oborů E - DFV	2,3	10	12	348	86	140
SŠ, Praktické školy - skupina oborů C	1,2	7	2	75	16	50

* Počet oborů zahrnuje jednotlivé konkrétní obory dle nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Uvedený počet oborů může být lehce zkreslen, jelikož některý z uvedených oborů má už jen absolventy.

2.3.1 Střední školy

Ve Zlínském kraji ve školním roce 2020/2021 probíhala výuka celkem v 71 středních školách, z toho je 50 škol zřizovaných krajem (včetně konzervatoře), 14 škol zřizovaných soukromým zřizovatelem (včetně Střední odborné školy ochrany osob a majetku s.r.o. v Karvině s detašovaným pracovištěm Zlín), 4 školy církevní, 2 školy zřizované státem, 1 škola zřizovaná obcí.

Do statistického zjišťování nejsou zahrnuty: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (Karviná), která má ve Zlíně pouze detašované pracoviště. Ke statistickým údajům výše uvedených škol nemá Zlínský kraj přístup, proto jsou tyto údaje zjišťovány přímo v konkrétních školách. Z těchto důvodů mohou být některé údaje při dlouhodobém srovnávání mezi školními lety 2011/2012 a 2012/2013 odlišné.

Přestože uvedené tři střední školy nejsou již dále do statistického zjišťování zahrnuty, pro úplnost uvádíme, že ve školním roce 2020/2021 se v uvedených středních školách vzdělávalo celkem 665 žáků.

Přehled středních škol a žáků středního vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 poskytovaly střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři na území Zlínského kraje tyto zřizovatelé: kraj, soukromí zřizovatelé, církev, stát (počty žáků vzdělávajících se ve školách zřizovaných státem a v SOŠ ochrany osob a majetku s.r.o. již nejsou uvedeny, viz předcházející odstavec) a obec.

Celkový přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka 6 - Celkové počty žáků ve středních školách a konzervatoři ve Zlínském kraji – všichni zřizovatelé a všechny formy vzdělávání

	Kraj	Soukromník	Církev	Obec	Celkem
Žáci celkem 2020-2021	20 580	2 557	916	120	24 173
Absolventi 2019-2020	4 513	622	193	18	5 346
1. ročník 2020-2021	5 479	873	234	27	6 613

Rozhodující podíl v poskytovaném vzdělávání ve středních školách má Zlínský kraj jako zřizovatel většiny středních škol. Tato skutečnost je dlouhodobě stabilní a neměnná.

V porovnání s předcházejícím školním rokem došlo k nárůstu celkového počtu žáků, a to o 382. Ve školním roce 2020/2021 se ve středních školách vzdělávalo celkem 24 173 žáků, ve školním roce 2019/2020 byl celkový počet žáků 23 791. Při minulém srovnání byl zaznamenán meziroční mírný pokles o 11 žáků.

Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání

Z celkového počtu všech žáků, kteří se vzdělávali ve středních školách na území Zlínského kraje, představovali žáci denního studia 97 %, pouze 3 % žáků se vzdělávalo v ostatních formách vzdělávání. Stejně tomu bylo i ve školním roce 2019/2020.

Ve srovnání s minulým školním rokem došlo v denní formě vzdělávání k nárůstu o 433 žáků, v ostatních formách byl zaznamenán pokles o 51 žáků.

Tabulka 7 - Počty žáků v jednotlivých formách vzdělávání (v závorce rozdíl mezi školním rokem 2020/2021 a 2019/2020)

Pozn.: Do statistických údajů jsou zahrnuty pouze školy, kde probíhá přijímací řízení ke vzdělávání ve středních školách, tedy ne údaje o počtech žáků výchovných ústavů.

Počet žáků celkem					
24 173 (382)					
Denní forma vzdělávání				Ostatní formy vzdělávání	
23 500 (433)				673 (-51)	
obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem	střední vzdělání	konzervatoř	obory s maturitní zkouškou	obory s výučním listem
18 701 (324)				537 (-59)	
bez NS	NS			bez NS	NS
18 143 (279)	558 (45)	4 539 (100)	75 (8)	185 (1)	136 (8)
				344 (-23)	193 (-36)

Vývoj počtu žáků denního studia ve středních školách ve Zlínském kraji

Ve školním roce 2020/2021 byl zaznamenán nárůst počtu žáků denní formy vzdělávání o 433 žáků, v minulém sledovaném období to byl nárůst o 38 žáků.

Tabulka 8 - Celkové počty žáků v denní formě vzdělávání ve SŠ a konzervatoři (všichni zřizovatelé)

Školy a obory vzdělávání		Počet žáků							
		2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
		23 914	23 224	23 073	23 046	22 979	23 029	23 067	23 500
Gymnázia	celkem	7 194	7 109	7 084	7 155	7 192	7 252	7 280	7 282
Ostatní střední školy	M, L0 – s maturitní zkouškou (bez NS)	10 725	10 359	10 371	10 531	10 629	10 668	10 584	10 861
	L5 – nástavbové studium	699	649	620	606	575	542	513	558
	H, E – obory s výučním listem	5 050	4 869	4 764	4 518	4 341	4 325	4 439	4 539
	C – střední vzdělávání	67	58	61	63	63	57	67	75
Konzervatoř	P – šestileté	179	180	173	173	179	185	184	185
Střední vzdělání s maturitní zkouškou, včetně konzervatoří		18 797	18 297	18 248	18 465	18 575	18 647	18 561	18 886
Střední vzdělání, Střední vzdělání s výučním listem (obory H, E, C)		5 117	4 927	4 825	4 581	4 404	4 382	4 506	4 614
Školy podle zřizovatele	kraj (včetně konzervatoře)	21 276	20 501	20 292	20 183	20 110	20 116	20 173	20 465
	soukromý subjekt	1 938	1 955	1 999	2 041	2 027	2 052	2 006	2 119
	církev	700	768	782	822	842	861	888	916

Pozn.: od školního roku 2012-2013 nejsou zahrnuty 2 střední školy zřizované státem a Střední odborná škola ochrany osob a majetku s.r.o. (Karviná) s detašovanými pracovišti Zlín

Ostatní formy středního vzdělávání

Ostatní formy vzdělávání (OFV) jsou určeny zejména pro uchazeče o studium, kteří studují při zaměstnání. Ve Zlínském kraji se vzdělávají žáci ve všech ostatních formách vzdělávání, tzn. dálkové, večerní, distanční i kombinované.

Tabulka 9 - Tabulka 5 - Přehled počtu žáků v OFV k 30. 9. 2021

Stupeň vzdělání	Dálkové	Večerní	Distanční	Kombinované	Celkem
SV s maturitou - obory M	219	42	15	61	337
SV s maturitou - obory L (včetně NS)	196	4	0	0	200
SV s výučním listem - obory H	81	0	0	55	136
Celkem	496	46	15	116	673

Ve srovnání s minulým školním rokem poklesl celkový počet studujících o 51 žáků, tj. 7 %. Ve srovnání jednotlivých skupin oborů došlo k poklesu počtu žáků ve skupině oborů M o 19 žáků, tj. 5,3 %, a také ve skupině L o 40 žáků (16,7 %). Naopak ve skupině H byl zaznamenán mírný nárůst o 8 žáků, tj. o 6,3 %.

Z hlediska počtu žáků v jednotlivých formách vzdělávání největší pokles nastal u dálkové formy vzdělávání o 47 žáků, naopak u kombinované formy vzdělávání došlo k nárůstu o 18 žáků.

Nástavbové studium

Celkový počet všech žáků v nástavbovém studiu byl 751 (všechny formy vzdělávání). Ve srovnání s předcházejícím školním rokem tak došlo k mírnému nárůstu o 9 žáků. Největší převahu měla skupina oborů 64 – Podnikání v oborech odvětví, v níž se vzdělávalo 587 žáků (ve všech formách).

Tabulka 10 - Počty žáků nástavbového studia podle forem vzdělávání, zřizovatele a okresů ve školním roce 2020/2021

Zřizovatel / Okres	Denní	Dálková	Večerní	Distanční	Celkem
Zlínský kraj	435	21	0	0	456
Soukromý zřizovatel	123	168	4	0	295
Celkem	558	189	4	0	751
Kroměříž	87	0	0	0	87
Uherské Hradiště	179	85	4	0	268
Vsetín	113	21	0	0	134
Zlín	179	83	0	0	262
Celkem	558	189	4	0	751

Podpora řemesel v odborném školství

Systém „Podpory řemesel v odborném školství“ představuje významný nástroj jak motivovat žáky a jejich rodiče ke zvýšení zájmu o řemeslné obory. Tento projekt byl ve Zlínském kraji zahájen v roce 2007 a dále úspěšně pokračuje. Realizace projektu je rovněž jedním z opatření, kterým Zlínský kraj reaguje na nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nabídkou absolventů středních škol, kteří ukončují své studium výučním listem.

Žákům vybraných oborů vzdělání je během jejich profesní přípravy, za splnění stanovených podmínek, poskytována finanční podpora z rozpočtu Zlínského kraje. Podpora je vyplácena jednou měsíčně a není vyplácena během hlavních prázdnin. Kromě nulové neomluvené absence se klade důraz na chování a na dobrý prospěch převážně v odborném výcviku. To vše se příznivě projevuje na získaných znalostech a dovednostech žáků. Podrobnosti o vyplácení finančního příspěvku jsou každoročně zveřejněny na Informačním a vzdělávacím portálu Zlínského kraje ZKOLA.

Počet podporovaných oborů se aktualizuje a reaguje na aktuální požadavky trhu práce s ohledem na tradiční řemesla v regionu.

Ve školním roce 2020/2021 byly do tohoto systému zařazeny obory poskytující střední vzdělání s výučním listem následujících skupin oborů:

- Skupina 23 – Strojírenství a strojírenská výroba
 - 23-51-H/01 Strojní mechanik
 - 23-52-H/01 Nástrojař
 - 23-55-H/01 Klempíř
 - 23-55-H/02 Karosář
 - 23-56-H/01 Obráběč kovů
- Skupina 28 – Technická chemie a chemie silikátů
 - 28-58-H/01 Sklář – výrobce a zušlechťovatel skla (zařazen od 1. 9. 2008)
 - 28-52-H/01 Chemik (zařazen od 1. 9. 2015)
- Skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie
 - 29-56-H/01 Řezník-uzenář (zařazen od 1. 9. 2009)
 - 29-53-H/01 Pekař (zařazen od 1. 9. 2014)
- Skupina 32 – Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů
 - 32-54-H/01 Výrobce obuvi (zařazen od 1. 9. 2010)
- Skupina 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
 - 33-56-H/01 Truhlář (zařazen od 1. 9. 2018)
- Skupina 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie
 - 34-52-H/01 Tiskař na polygrafických strojích (zařazen od 1. 9. 2018)
 - 34-57-H/01 Knihař (zařazen od 1. 9. 2018)

- Skupina 36 – Stavebnictví, geodézie a kartografie
 - 36-52-H/01 Instalatér
 - 36-59-H/01 Podlahář
 - 36-64-H/01 Tesař
 - 36-67-H/01 Zedník
- Skupina 39 – Speciální a interdisciplinární obory
 - 39-41-H/01 Malíř a lakýrník
- Skupina 41 – Zemědělství a lesnictví
 - 41-51-H/01 Zemědělec-farmář (zařazen od 1. 9. 2013)

Od roku 2007 byly v projektu zapojeny pouze střední školy zřizované ZK, později byl systém otevřen i pro soukromé školy, které mají žáky v podporovaných učebních oborech.

Školy zřizované Zlínským krajem:

- Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín,
- Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín,
- Střední průmyslová škola Otrokovice,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Kroměříž,
- Střední škola nábytkářská a obchodní Bystřice pod Hostýnem,
- Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město,
- Střední průmyslová škola a Obchodní akademie Uherský Brod,
- Střední škola – Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod,
- Střední odborné učiliště Uherský Brod,
- Střední škola informatiky, elektrotechniky a řemesel Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední průmyslová škola stavební Valašské Meziříčí,
- Střední uměleckoprůmyslová škola sklářská Valašské Meziříčí,
- Střední odborná škola Josefa Sousedíka Vsetín,
- Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí,
- Střední odborné učiliště Valašské Klobouky,
- Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm,
- Střední škola hotelová a služeb Kroměříž.

Školy zřizované soukromým zřizovatelem:

- Academic School, Střední škola, s.r.o.,
- MESIT střední škola o.p.s. (Uherské Hradiště),
- Střední škola letecká, s.r.o. (Kunovice),
- Střední škola služeb, s.r.o. (Uherské Hradiště) – (zařazena od školního roku 2011/2012).

Ve Zlínském kraji bylo do tohoto projektu ve školním roce 2020-2021 začleněno celkem 1 460 žáků, v předcházejícím školním roce šlo o 1 450 žáků (včetně soukromých škol) a celkem bylo vyplaceno 4 114 100 Kč, tedy o 11 700 Kč méně oproti předcházejícímu školnímu roku.

2.3.2 Přijímací řízení

V přijímacím řízení do denní formy vzdělávání ke studiu ve střední škole mohl uchazeč v prvním kole přijímacího řízení podat celkem dvě přihlášky. Od školního roku 2016/2017 se v přijímacím řízení v oborech vzdělání s maturitní zkouškou (včetně oboru Gymnázium se sportovní přípravou) koná vždy jednotná zkouška z českého jazyka a

literatury a z matematiky a její aplikace, s výjimkou oborů zkráceného studia a oborů vzdělání skupiny oborů 82 – Umění a užité umění, a to pro všechny formy vzdělávání v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Pro 1. kolo přijímacího řízení bylo ve školním roce 2020/2021 do denní formy podáno celkem 12 519 přihlášek (bez nástavbového a zkráceného studia, všichni zřizovatelé), což je o 9 více než v roce 2019/2020. Do ostatních forem vzdělávání to bylo 136 přihlášek, tj. o 46 více než v loňském roce (bez nástavbového a zkráceného studia). Do nástavbového studia všech forem bylo podáno 484 přihlášek, tj. nárůst o 66 přihlášek, a do zkráceného studia to bylo celkem 182 přihlášek, tj. o 14 méně než v roce předcházejícím. V 1. kole přijímacího řízení ve všech formách vzdělávání ve středních školách všech zřizovatelů činil celkový počet přihlášek 13 321, což představuje nárůst 107 přihlášek. Jedná se o údaje z vlastního šetření Odboru školství, mládeže a sportu KÚ ZK na dotčených středních školách k datu 1. 3. 2021. Statistický výkaz S5-01 o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku denní formy střední školy vzhledem k epidemiologické situaci neodevzdávaly.

2.4 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné školy

Ve školním roce 2020/2021 v kraji působilo 10 vyšších odborných škol, z toho je 7 škol zřizovaných krajem, 2 soukromým zřizovatelem a 1 zřizovaná státem, která však není do sledovaných statistik započítána.

Ve školním roce 2020/2021 studovalo ve VOŠ celkem 629 studentů, což ve srovnání s minulým školním rokem činilo o 120 studentů více. Vzdělávací nabídka vyššího odborného vzdělávání zahrnovala celkem 15 vzdělávacích programů. Žádní studenti se již nevzdělávají ve vzdělávacím programu 63-41-N/04 Daňová a finanční správa na Střední škole podnikatelské a Vyšší odborné škole, s.r.o.

V následující tabulce je přehled zastoupení studentů v jednotlivých skupinách oborů.

Tabulka 11 - Přehled studentů jednotlivých skupin oborů, školy všech zřizovatelů, školní rok 2020/2021

Název skupiny oborů	Počet vzdělávacích programů	Počet studentů
53 Zdravotnictví	3	185
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	2	144
63 Ekonomika a administrativa	2	97
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1	64
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1	50
82 Umění a užité umění	4	40
26 Elektrotechnika, telekomunikační a VT	1	30
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1	19

Ke studiu ve VOŠ v denní formě vzdělávání nastoupilo do 1. ročníku celkem 267 studentů, což je oproti minulému školnímu roku o 29 studentů více.

V rámci motivace mladých lidí ke studiu zdravotnického oboru vzdělání Diplomovaná všeobecná sestra a k dosahování kvalitních vzdělávacích výsledků v průběhu studia je ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických zřizovaných Zlínským krajem (Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín; Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín) realizována stipendijní podpora studentů denního studia.

Ve školním roce 2020/2021 bylo vyplaceno ve Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín celkem 162 000 Kč, což představuje 108 stipendijních dávek po 1 500 Kč za letní nebo zimní období. V Masarykově

gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín bylo vyplaceno 20 prospěchových stipendií po 1 500 Kč v celkové výši 30 000 Kč.

2.5 Konzervatoře

Ve školním roce 2020-2021 působila ve Zlínském kraji jedna konzervatoř, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. V tomto druhu školy je zajišťováno vzdělávání v šestiletých oborech vzdělání Hudba a Zpěv, ve kterých jsou rozvíjeny znalosti, dovednosti a schopnosti žáků získané v základním a základním uměleckém vzdělávání, a tím je poskytováno všeobecné vzdělání a příprava žáků pro výkon uměleckých činností nebo umělecko-pedagogických činností v jednotlivých oborech.

Vývoj ve vyučovaných oborech vykazuje minimální meziroční změny. Celkový počet žáků konzervatoře je relativně stabilní. Ve sledovaném období se v konzervatoři vzdělávalo celkem 185 žáků. Do prvních ročníků obou oborů bylo přijato 31 žáků, což je o 1 žaka méně. Počet absolventů konzervatoře byl v porovnání s předcházejícím obdobím o 3 vyšší.

2.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Zlínský kraj zřizuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mateřské, základní a střední školy samostatně zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, tj. určenými pro žáky s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem.

2.6.1 Mateřské školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Z osmi mateřských škol samostatně zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona ve školním roce 2020/2021 ve Zlínském kraji sedm zřizuje kraj a jedna je soukromá. Vzdělávalo se v nich celkem 93 dětí. Tento počet dětí ve speciálních mateřských školách je stejný jako v loňském roce a ani v minulých letech se výrazně nezměnil, proto lze říci, že nabídka speciálního vzdělávání dětí předškolního věku ve Zlínském kraji odpovídá požadavkům.

2.6.2 Základní školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Tyto školy vzdělávají žáky s mentálním postižením, kombinací vad nebo autismem a jsou kromě jedné speciální základní školy zřizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí) všechny zřízeny Zlínským krajem.

V posledních letech docházelo k výrazné podpoře společného vzdělávání žáků se zdravotním postižením (především s lehkým mentálním postižením) v běžných školách za výrazného navýšení množství finančních prostředků ze státního rozpočtu na podpůrná opatření a počet žáků s lehkým mentálním postižením proto ve speciálních školách postupně klesal. Ve školním roce 2020/2021 ale již došlo ke stabilizaci počtu lehce mentálně postižených žáků ve speciálních školách, oproti minulému školnímu roku se jich tam vzdělávalo jen o čtyři žáky méně. Počet žáků s těžším mentálním postižením se zvýšil o 10.

Tabulka 12 - Počet zřízených speciálních škol a žáků ve školním roce 2020/2021

	Základní škola	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Celkem
Počet ZŠ	Základní škola	4	4	5	7	20
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	1	0	0	1	2
Počet žáků	Základní škola 79-01-C/01	97	88	154	106	445
	Základní škola speciální 79-01-B/01	85	114	90	117	406
	ZŠ při zdravotnickém zařízení	37	4	13	66	120

2.6.3 Střední školy zřízené podle § 16/9 školského zákona

Žáci se zdravotním postižením jsou vzděláváni především v běžných středních školách (10 škol), které zřizují speciální třídy poskytující odbornou přípravu v oborech středního vzdělání s výučním listem výhradně žákům s mentálním postižením (obory skupiny E) a praktické školy připravující žáky pro výkon jednoduchých činností (obory skupiny C). Ve 12 oborech skupiny E (střední vzdělání s výučním listem) se vzdělávalo 348 žáků a ve 2 oborech skupiny C (střední vzdělání) 75 žáků. Tři příspěvkové organizace speciálních škol vykonávají mimo činnosti základní a mateřské školy také činnost školy střední v oboru Praktická škola. Je to způsobeno snahou zajistit žákům s těžkým zdravotním postižením kompletní nabídku vzdělávání. Střední školy pro smyslově postižené poskytující vzdělávání smyslově postiženým žákům, kteří se nemohou vzdělávat společně se žáky ostatních středních škol a střední školy při výchovných ústavech vzdělávající žáky, kterým byla soudem nařízena ústavní nebo ochranná výchova, jsou ve Zlínském kraji zřizovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

2.6.4 Společné vzdělávání

Individuální nebo skupinová integrace dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami do běžných škol se ve Zlínském kraji stala obvyklou záležitostí všech typů škol. Narůstá zájem rodičů o inkluzivní vzdělávání jejich dětí. Pedagogičtí pracovníci všech typů škol byli průběžně informováni o významných změnách v systému společného vzdělávání především prostřednictvím pracovníků školských poradenských zařízení a krajského úřadu.

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných mateřských školách

Ve Zlínském kraji bylo skupinově integrováno ve 36 speciálních třídách celkem 449 postižených dětí. Ve srovnání s minulým školním rokem přibyla dvě speciální třídy. Individuálně integrováno v běžných třídách ve školním roce 2020/2021 bylo celkem 214 dětí s různými typy postižení, což je o 6 dětí více oproti loňskému školnímu roku. Jejich počty dle jednotlivých typů postižení ukazuje tabulka 13.

Tabulka 13 - Počet individuálně integrovaných dětí a žáků v MŠ, ZŠ a SŠ ve školním roce 2020/2021

Typ postižení	Vývojové poruchy	Mentální	Sluchové	Zrakové	Vady řeči	Tělesně	Kombinace vad	Autismus	Celkem
MŠ	49	32	9	7	32	28	21	36	214
ZŠ	4353	153	50	22	210	86	74	173	5121
SŠ	972	19	23	19	20	38	11	70	1172
Celkem	5374	204	82	48	262	152	106	279	6507

Péče o žáky se zdravotním postižením v běžných základních školách

Integrace žáků do škol běžného vzdělávacího proudu se uskutečňuje ve dvou formách, skupinovou nebo individuální integrací. Ve školním roce 2020/2021 bylo ve Zlínském kraji na osmi základních školách zřízeno celkem 13 speciálních tříd, ve kterých se vzdělávalo celkem 89 žáků. Oproti předchozímu roku ubyla jedna třída a počet žáků se snížil o 11. Počet individuálně integrovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve školním roce 2020/2021 opět zvýšil (o 96 žáků) z 5025 na 5121 žáků. Tento nárůst se týká převážně počtu žáků s vývojovými poruchami učení a chování, kde počet těchto žáků stoupl meziročně ze 4314 na 4353 žáků.

Tento posun je způsoben reálným nárůstem počtu žáků s výraznými poruchami chování v běžné populaci. Počty integrovaných žáků podle typu postižení ukazuje tabulka 13.

Žáci se zdravotním postižením v běžných středních školách

Ve Zlínském kraji se i v běžných středních školách setkáváme také s individuální integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Významně zde přibyla žáků s vývojovými poruchami učení. Žáci častěji vyhledávají poradenské vyšetření pravděpodobně z důvodu umožnění úpravy podmínek konání maturitních a závěrečných

zkoušek pro žáky s vývojovými poruchami učení. Počet žáků individuálně integrovaných ve školním roce 2020/2021 ve Zlínském kraji ve středních školách je uveden v tabulce 13.

Vzdělávání dětí a žáků mimořádně nadaných

Také ve školním roce 2020/2021 pokračuje rozvoj vzdělávání žáků mimořádně nadaných stejně jako v předchozím školním roce. Dále se zvyšuje povědomost rodičů i učitelů o možnostech individuálního přístupu ke vzdělávání těchto dětí a žáků a roste počet žádostí o vyšetření k zjištění mimořádného nadání v pedagogicko-psychologických poradnách. V mateřských školách byly vzdělávány jedno mimořádně nadané dítě, v základních školách celkem 95 nadaných žáků, z toho 43 mimořádně nadaných a ve středních školách 43 nadaných, z toho 24 mimořádně nadaných žáků.

2.7 Základní umělecké vzdělávání

Ve školním roce 2020/2021 působilo ve Zlínském kraji 30 základních uměleckých škol, přičemž kraj je zřizovatelem 20 škol, obce jsou zřizovatelem tří škol, z nichž jedna je samostatná a dvě jsou součástí právnické osoby, které mimo jiné vykonávají činnost základních škol, a sedm škol je zřizováno soukromými subjekty.

V posledních letech byly rozšířeny pobočky základních uměleckých škol do všech regionů kraje (průměrně 54 míst na území okresu), které tak umožňují zprostředkovat umělecké vzdělávání i mimo hlavní sídla škol, což zvyšuje dostupnost vzdělávání i pro žáky z obtížně dostupných míst. V rejstříku škol a školských zařízení bylo zapsáno ve školním roce 2020/2021 celkem 219 míst, oproti předchozímu roku nedošlo k výrazné změně, protože nebylo nutné síť více rozšiřovat.

ZUŠ navštěvovalo celkem 19 787 žáků, což představuje 93,29 % celkové kapacity ZUŠ – viz tabulka. Od roku 2018 nebyly kapacity pro základní umělecké vzdělávání navyšovány, což je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji.

Tabulka 14 - Kapacity a počty žáků základních uměleckých škol podle zřizovatelů ve školním roce 2020/2021

Zřizovatel	Kapacita	Skutečný počet	Naplněnost %
Kraj	15 025	14 584	97,06%
Obec	960	935	97,40%
Soukromý subjekt	5225	4 268	81,68%
Celkem	21 210	19 787	93,29%

Nejnavštěvovanějším uměleckým oborem je dlouhodobě hudební obor, jeho žáci představovali ve sledovaném školním roce téměř 64 % z celkového počtu žáků, na pomyslném druhém místě je obor výtvarný s podílem žáků 20 %, dále taneční obor 11,5 % a literárně-dramatický obor 4,5 %.

V souvislosti s mimořádnými opatřeními vlády České republiky v návaznosti na pandemii covid-19 přešly i základní umělecké školy na zcela jiný způsob organizace výuky – na převážně distanční způsob vzdělávání. Vzhledem k tomu, že většina škol vyzkoušela distanční formu výuky už v druhém pololetí předchozího školního roku, byly školy ve školním roce 2020/2021 lépe připraveny a také vybaveny technikou pro kvalitnější využívání digitálních technologií.

I přes úskalí tohoto období se základní umělecké školy podílely v oblasti kulturního vyžití, ať už realizací online koncertů, virtuálních výstav nebo výstav výtvarných prací na veřejně přístupných místech. Školy zřizované krajem a obcemi působí již několik let jako spolek ZUŠKA? ZUŠKA!, společně pak připravují projekty v rámci celého Zlínského kraje. Spousta akcí se v souvislosti s mimořádnými opatřeními nemohla uskutečnit, ale za zmínku stojí jistě spolupráce na doprovodném programu na Zlín Film Fest nebo příprava dalšího ročníku projektu Malí velcí filharmonici III. Zlínský kraj podporuje tuto nastavenou systematickou práci s talentovanými žáky.

2.8 Jazykové vzdělávání

Na území Zlínského kraje působí celkem šest jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky. Stejně jako v předchozích letech vykazovaly činnost čtyři školy zřizované krajem (Zlín, Uherský Brod, Valašské Meziříčí, Uherské Hradiště) a jedna zřizovaná soukromým subjektem (Rožnov pod Radhoštěm); jazyková škola v Kunovicích zřizovaná soukromým subjektem činnost nevykazovala. Ve školním roce bylo otevřeno 31 kurzů, které navštěvovalo 222 žáků, což je o 18 žáků méně oproti předchozímu roku (nejsou zde započteny jednoleté kurzy).

Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky mohou organizovat státní jazykovou zkoušku základní, všeobecnou popř. speciální (pro obor překladatelský a pro obor tlumočnický), ke které se mohou přihlásit i zájemci bez předchozího vzdělávání v jazykové škole. Náhradní termíny za zrušené termíny na jaře roku 2020 v souladu s mimořádnými opatřeními byly přesunuty na podzim roku 2020. Ve školním roce 2020/2021 neskládal ve Zlínském kraji tuto jazykovou zkoušku žádný žák. O tyto zkoušky není v posledních letech zájem. Jazykové školy (např. Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín) organizují ale i jiné typy zkoušek např. Cambridgeské zkoušky nebo mezinárodní jazykové zkoušky Goethe-Zertifikat.

Jazykové školy dále pořádají zkoušku z českého jazyka pro cizince za účelem získání dokladu o znalosti českého jazyka podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tuto zkoušku konalo 234 cizinců, z nichž uspělo jen 124.

Další formou jazykového vzdělávání jsou jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou, které mohou realizovat takové vzdělávací instituce, které splní požadavky dle vyhlášky č. 19/2014 Sb., o zápisu vzdělávacích institucí do seznamu vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou, a které o zápis požádají MŠMT. Ve školním roce 2020/2021 působilo na území Zlínského kraje 10 organizací, z toho jedna jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky zřizovaná krajem ve Valašském Meziříčí a devět soukromých subjektů. Jednoleté pomaturitní kurzy cizích jazyků navštěvovalo v daném školním roce celkem 110 žáků, jen o 2 žáky méně než v předchozím roce.

Na žádost MŠMT může být povolena výuka některých předmětů v cizím jazyce. Ve Zlínském kraji ve školním roce 2020/2021 využívaly tuto možnost tři střední školy. Celkový počet takto vzdělávaných žáků byl 322, což bylo o 8 žáků méně, než v předcházejícím období.

Ve školním roce 2020/2021 probíhala aktivně výuka některých předmětů v cizím jazyce v těchto středních školách:

1. Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín
Ve sledovaném období škola výuku navštěvovalo celkem 258 žáků gymnaziálních oborů vzdělání v předmětech: Geografie v anglickém jazyce, Základy společenských věd v anglickém jazyce a Výtvarná výchova ve francouzském jazyce.
2. Střední odborná škola a Gymnázium Staré Město
V rámci předmětu Seminář z geografie v anglickém jazyce bylo ve sledovaném období vzděláváno 29 žáků oboru vzdělání Gymnázium.
3. Integrovaná střední škola – Centrum odborné přípravy a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Valašské Meziříčí
Ve škole byly vyučovány předměty Technické vybavení počítačů v anglickém jazyce a Odborný výcvik v anglickém jazyce, v nichž se ve sledovaném období vzdělávalo 35 žáků oboru vzdělání Mechanik elektrotechnik.

2.9 Zájmové vzdělávání

Podle školského zákona se uskutečňuje zájmové vzdělávání ve školských zařízeních – střediscích volného času, školních družinách a školních klubech.

Střediska volného času

Ve školním roce 2020/2021 působilo v kraji celkem 26 středisek volného času, z toho 21 subjektů zřizovaných obcemi, jedno středisko zřizované soukromým subjektem s celkovým počtem 26 pracovišť na území kraje a čtyři střediska zřizovaná církví, která jsou součástí právnických osob, které mimo jiné vykonávají i činnost středních škol.

I přesto, že školní rok byl výrazně poznamenán pandemií nemoci covid-19 a v souvislosti s ní platila mimořádná opatření, která omezovala hromadné akce a po velkou část školního roku nebyla ani povolena přítomnost žáků ve školách a školských zařízeních, nabízela střediska např. online aktivity – tipy na tvoření, pohyb, hry, kterými alespoň částečně nahrazovala uzavřené kroužky, které děti navštěvují v rámci svého volného času.

V souvislosti s touto pandemií jsou samozřejmě i vykazované počty účastníků v posledních dvou letech výrazně nižší než v předchozích letech. V daném školním roce bylo v kroužcích v rámci pravidelné činnosti zapsáno 17 912 účastníků, což je o 3 368 účastníků méně než předchozí rok. V rámci příležitostných akcí, které představují především akce pro veřejnost, bylo realizováno o 918 akcí méně – 1 385 s počtem účastníků 145 249, tj. o 80 895 účastníků méně než předchozí školní rok. Nabídku spontánních činností, které mohou probíhat např. formou otevřených klubů, heren a dílen, využilo o 10 100 účastníků méně, osvětových a informačních činností pak naopak o 14 457 účastníků více ve srovnání s předchozím rokem (v minulém roce to však bylo o 33 322 méně v meziročním srovnání). Za podmínek dodržování přísných hygienických a bezpečnostních pravidel v souladu s obecně platnými aktuálními protiepidemickými opatřeními byla realizována táborová činnost. Právě tábory, ať už pobytové nebo městské či příměstské, jsou velmi oblíbené a žádané, ve školním roce 2020/2021 se uskutečnilo 389 táborových akcí s počtem účastníků 8 899.

Pedagogická činnost ve střediscích je zabezpečována především externími zaměstnanci, kteří zajišťují dílčí pedagogickou činnost - externisté představují téměř 85 % z celkového počtu pedagogických pracovníků a jen malá část jsou zaměstnanci interní, kteří zajišťují komplexní pedagogickou činnost. Právě pedagogové volného času měli možnost zapojit se do aktivity Sborovna sekce Pedagogů volného času, která vznikla v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II, přičemž v druhé polovině školního roku 2020/2021 se uskutečnilo první online setkání pedagogů volného času z DDM a SVČ ve Zlínském kraji, další setkání pokračují v následujícím školním roce.

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby pracují ve Zlínském kraji téměř při všech základních školách. Pro velký zájem rodičů zapojit děti prvního stupně do zájmového vzdělávání i v obcích, které nezřizují základní školu, jsou v obcích Drslavice, Slavkov a Kostelany nad Moravou zřízeny školní družiny při školách mateřských.

Školní rok 2020/2021 byl v oblasti zájmového vzdělávání žáků výrazně poznamenán epidemií onemocnění covid-19 a nutnými protiepidemickými opatřeními. Protože účastníky školních družin jsou převážně žáci prvního stupně základních škol, jejich činnost byla zachována v co nejširší míře, ale práce školních klubů byla výrazně omezena.

Ve školním roce 2020/2021 bylo do ŠD přijato celkem 16 280 účastníků, z toho 16 070 žáků prvního stupně základní školy. Znamená to, že do školních družin bylo opět přijato více než 57% žáků prvního stupně základních škol v kraji. Vedle pravidelných činností realizovaly školní družiny akce příležitostné nebo pobytové, z nichž celá řada probíhala v období hlavních školních prázdnin a o které byl velký zájem.

Do ŠK bylo zejména z důvodu protiepidemických opatření přihlášeno ve srovnání s rokem předcházejícím podstatně méně účastníků. Bylo to jen 4 959 (v minulém roce 6 178), z toho 3 257 z druhého stupně, ostatní ze stupně prvního nebo z víceletých gymnázií. Jednalo se tak pouze o necelých 15 % žáků z celkového počtu žáků druhého stupně základních škol, kteří byli přihlášeni do školního klubu. Ztížené podmínky také výrazně omezily rozsah činností školních klubů.

2.10 Poradenské služby

Školská poradenská zařízení tvoří pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Dalšími poradenskými zařízeními jsou střediska výchovné péče pro děti a mládež.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají na základě poskytování podpůrných opatření prvního až pátého stupně podle pedagogické, organizační a finanční náročnosti. Podpůrné opatření stanovuje nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta, kterými jsou například využívání kompenzačních pomůcek, úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, pedagogická intervence, asistent pedagoga a další. Školská poradenská zařízení posuzují speciální vzdělávací potřeby dětí a žáků a přidělují školám podpůrná opatření, určují pravidla jejich použití a jejich normovanou finanční náročnost dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pedagogicko-psychologická poradna

Ve školním roce 2020/2021 prošlo péčí Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín 10 740 klientů. Oproti loňskému školnímu roku, kdy poradna vyšetřila 11 422 klientů, došlo k poklesu o 682 klientů, což je způsobeno mimořádnou situací spojenou s covid-19, kdy po určitou dobu nebylo možné vyšetřovat klienty. Největší podíl klientů (7 618) opět tvoří žáci plnící povinnou školní docházku. Děti z mateřských škol bylo 2 021, středoškoláků 1 088, vyšší odborné školy navštěvoval 1 klient a 12 klientů bylo školsky nezařazeno.

Speciálně pedagogická centra

Ve Zlínském kraji pracuje celkem pět speciálně pedagogických center (SPC), z toho jedno SPC se sídlem mimo Zlínský kraj (formou dvou odloučených pracovišť). SPC jsou vždy součástí speciálních škol, které jsou zřizovány státem nebo Zlínským krajem.

SPC zabezpečují péči dětem a žákům s postižením smyslovým, tělesným, mentálním a s více vadami, provádí vyhledávání a speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku dětí se zdravotním postižením a vede jejich evidenci ve spádové oblasti. Pracovníci SPC pečují o zdravotně postižené žáky v běžných školách a děti s hlubokým mentálním postižením s jiným způsobem vzdělávání; zpracovávají podklady pro rozhodnutí o zařazení dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení.

Tabulka 15 - Přehled speciálně pedagogických center ve Zlínském kraji

Speciální škola se SPC	Zaměření SPC	Zřizovatel
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	pro zrakově postižené	Zlínský kraj
	pro mentálně postižené	
Základní škola Zlín, Středová	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Základní škola a Mateřská škola Kroměříž, F. Vančury	pro žáky s více vadami	Zlínský kraj
Mateřská škola, Základní škola a Střední škola pro sluchově postižené Valašské Meziříčí	pro sluchově postižené	MŠMT ČR
	pro žáky s vadami řeči	
Základní škola a Mateřská škola logopedická, Brno (odloučená pracoviště v Kroměříži a Uherském Hradišti)	pro žáky s vadami řeči	MŠMT ČR

Tabulka 16 - Počet klientů SPC zřizovaných Zlínským krajem ve školním roce 2020/2021

celkem	mentální	sluch	zrak	řeč	tělesné	více vad	autismus	ostatní
2537	952	0	112	53	209	590	518	103

Střediska výchovné péče

Střediska výchovné péče (SVP) pro děti a mládež jsou součástí výchovných a diagnostických ústavů zřizovaných státem (MŠMT ČR), ve Zlínském kraji pracují jako odloučená pracoviště zařízení uvedených v tabulce. Pracují s dětmi a mládeží s negativními jevy chování, u kterých nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Od minulého školního roku pracuje v Kroměříži nové středisko výchovné péče, zřízené jako součást soukromého zařízení Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče.

Tabulka 17 - Přehled středisek výchovné péče ve Zlínském kraji

Působíště SVP ve Zlínském kraji	Diagnostický nebo výchovný ústav, pod který dané SVP patří
Kelč (rekonstrukce, momentálně v SVP Tršice)	DDÚ Olomouc
Valašské Meziříčí	DDÚ Olomouc
Zlín	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Kroměříž	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
	Rodinné centrum Kroměříž, z.s. a Středisko výchovné péče - soukromé zařízení
Bystřice p. Hostýnem	Diagnostický ústav pro mládež, SVP a školní jídelna, Brno, Veslařská
Uherské Hradiště	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky
Uherský Brod	Výchovný ústav, SVP HELP, SŠ a ZŠ Střílky

2.11 Školská zařízení a školské služby

2.11.1 Výchovná zařízení

Ve školním roce 2020/2021 působilo na území Zlínského kraje celkem 14 školských zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Účelem těchto zařízení je zajišťovat nezletilé osobě ve věku od čtyř do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově nebo o předběžném opatření, náhradní výchovnou péči v zájmu jejího zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Tato zařízení, v rámci práce s dítětem, rovněž poskytují podporu při návratu dítěte do jeho původního rodinného prostředí nebo jeho přemístění do náhradní rodinné péče. Spolupráce s rodinou dítěte je důležitou součástí činnosti výchovných zařízení a spočívá zejména v poskytování pomoci při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a náviku rodičovských a jiných dovedností nezbytných pro výchovu a péči v rodině.

Dětské domovy

Dětský domov je školské výchovné a vzdělávací zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku od čtyř do 18 let. Do tohoto zařízení mohou být rovněž umísťovány nezletilé matky spolu s jejich dětmi. Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů s celkovou lůžkovou kapacitou 270 lůžek, konkrétně viz tabulka 18. Všechny dětské domovy zřizované Zlínským krajem jsou rodinného typu, tedy podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí plně odpovídají platným právním předpisům. Umísťování dětí do těchto zařízení probíhá průběžně po celý rok, stejně tak i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Tato skutečnost způsobuje, že počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají. Ve školním roce 2020/2021 bylo v dětských domovech ve Zlínském kraji k 31. 10. 2020 registrováno 228 svěřenců, což představuje oproti předchozímu roku pokles o 11 svěřenců.

Tabulka 18 - Přehled dětských domovů ve Zlínském kraji ve školním roce 2020/2021

Školské zařízení	Kapacita	Naplněnost k 31. 10. 2020
Dětský domov Kroměříž	24	17
Dětský domov Uherské Hradiště	24	21
Dětský domov Uherský Ostroh	30	27
Dětský domov Bojkovice	24	20
Dětský domov Valašské Meziříčí	24	22
Dětský domov Zašová	24	19
Dětský domov Zlín	16	15
Dětský domov Vizovice	16	15
Dětský domov Liptál	24	20
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16	15
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32	22
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16	15
Celkem	270	228

Dětské domovy se školou

Dětský domov se školou je účelově určen pro děti s nařízenou ústavní výchovou, které mají závažné poruchy chování nebo pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči, nebo pro děti s uloženou ochrannou výchovou. Do tohoto zařízení jsou rovněž umísťovány nezletilé matky splňující výše uvedené podmínky a jejich děti. Do dětského domova se školou mohou být umísťovány děti zpravidla od šesti let věku do ukončení povinné školní docházky. Ve Zlínském kraji působil ve školním roce 2020/2021 jeden dětský domov se školou, který je zřizován MŠMT – Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547 s kapacitou 40 lůžek.

Výchovné ústavy

Výchovný ústav pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Ve školním roce 2020/2021 působil ve Zlínském kraji jeden výchovný ústav, který zřizuje MŠMT – Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107 s kapacitou 48 lůžek.

2.11.2 Ubytovací zařízení

Ubytování zabezpečují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol domovy mládeže a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami internáty. Tato školská ubytovací zařízení jsou zpravidla zřizována jako součást školy. Celkový počet nabízených lůžek v ubytovacích zařízeních všech zřizovatelů ve Zlínském kraji poklesl oproti minulému roku o 86 lůžek, činil tedy 3 768 lůžek (v minulém školním roce to bylo 3 854 lůžek). Ve školním roce 2020/2021 bylo k datu statistického zjišťování v domovech mládeže a internátech všech zřizovatelů na území Zlínského kraje ubytováno celkem 3 106 žáků a studentů (minulý školní rok to bylo 2 914). Došlo tedy ke zvýšení počtu ubytovaných o 192 žáků a studentů.

2.11.3 Zařízení školního stravování

V zařízeních školního stravování se uskutečňuje školní stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole, školském zařízení a ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči. Zařízení školního stravování rovněž zajišťují stravování zaměstnanců škol a školských zařízení, důchodců, bývalých zaměstnanců organizací. Volné výrobní kapacity zařízení školního stravování využívají k doplňkové činnosti – hostinské činnosti, v rámci které zabezpečují stravování cizím strávníkům.

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 10. 2020 provozováno celkem 536 zařízení školního stravování všech zřizovatelů. Meziročně se počet aktivních školních jídelen snížil o jednu – školní jídelnu, jejíž činnost vykonávala právnická osoba Dětský domov Liptál. Počet školních jídelen – výdejen vykonávajících činnost se meziročně nezměnil.

Souhrnný přehled o počtu stravovaných v jednotlivých druzích nebo typech škol ve školním roce 2020/2021 podle stavu k 31. 10. 2020 je uveden v Příloze, tabulka P 2. Změny v rejstříku škol a školských zařízení, realizované na základě předložených žádostí, měly v konečném součtu dopad na strukturu počtu školních jídelen. Údaje o počtech aktivních zařízení jsou uvedeny v Příloze, tabulka P 3. Přehled samostatných školních jídelen je uveden v Příloze, tabulka P 4. Jejich počet se ve školním roce 2020/2021 nezměnil.

V mateřských školách všech zřizovatelů byl vykazován pokles počtu dětí zapsaných ke školnímu stravování. V porovnání školního roku 2019/2020 a školního roku 2020/2021 se počet zapsaných stravovaných dětí snížil celkem o 230. Počet stravovaných žáků a studentů se v meziročním porovnání mírně snížil celkem o 116. Počet ostatních pravidelně stravovaných – dospělých se v meziročním porovnání snížil o 1109. Hlavním důvodem poklesu počtu strávníků, kteří se stravovali v rámci doplňkové činnosti, byl dopad krizových nařízení a opatření vyhlášených proti šíření onemocnění covid-19.

Některá zařízení školního stravování využila možnosti k poskytování školního stravování v dietním režimu. Jednalo se o strávníky, jejichž zdravotní stav podle potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost vyžaduje stravování s omezením podle dietního režimu. Podle stavu k 31. 10. 2020 se ve Zlínském kraji jednalo o 37 zařízení školního stravování, což představovalo celkem 159 strávníků. V meziročním srovnání se jednalo o mírný nárůst. V souvislosti s realizací dietního stravování musely zařízení školního stravování dodržet podmínky, které jsou stanoveny v § 2 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů. Nad rámec vyhlášky některé školy dlouhodobě spolupracují s nutričními terapeuty. Jejich odborné znalosti a zkušenosti využívají zejména při sestavě jídelníčků pro příslušné dietní omezení. Rovněž konzultují nákup vhodné technologie pro přípravu dietních pokrmů. Zvýšené finanční nároky byly hrazeny z vlastních prostředků organizací nebo z prostředků přidělovaných jejich zřizovateli.

Ve zcela ojedinělých případech, kdy nebylo možno školní stravování přednostně zajistit v zařízeních školního stravování zařazených do rejstříku škol a školských zařízení, bylo toto zajišťováno smluvně u jiné osoby poskytující stravovací služby, která není zapsána do rejstříku škol a školských zařízení formou tzv. náhradního stravování. Ve školním roce 2020/2021 bylo zapsáno celkem 1 506 strávníků, což představuje v porovnání se školním rokem 2019/2020 nárůst celkem o 77 strávníků. Většina strávníků jsou žáci ze středních škol.

V průběhu školního roku 2020/2021 byly v některých provozech zařízení školního stravování zrealizovány dílčí nebo kompletní rekonstrukce spojené s obnovou zastaralého technologického zařízení. Příkladem je realizace kompletní rekonstrukce školní jídelny Základní škola a Mateřská škola Kašava, okres Zlín, příspěvková organizace, Mateřská škola Velký Ořechov, okres Zlín, příspěvková organizace apod.

Zlínský kraj se ve školním roce 2020/2021 opakovaně zapojil do projektu MPSV Obědy do škol ve Zlínském kraji IV. Primárním cílem projektu bylo poskytování bezplatného stravování dětem ve věku 3-15 let ze sociálně a ekonomicky slabých rodin, které se z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházely v rozhodném období v hmotné nouzi. Do projektu se zapojilo celkem 30 mateřských a základních škol. Celkem se přihlásilo 168 dětí, kterým bylo vydáno 18 255 jídel.

MŠMT poskytlo finanční podporu v rámci výzvy „Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2021“, organizaci WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. V rámci projektu s celostátní působností „Obědy pro děti“ se základní školy ze Zlínského kraje do projektu zapojovaly. Žáci, jejichž rodina se ocitla v dlouhodobě nepříznivé finanční situaci, ale nesplnili podmínky pro zapojení do projektu MPSV, tak mohli využívat další možnosti poskytování bezplatného školního stravování.

2.12 Vybraná účelová zařízení

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Stejně jako v předcházejících letech ve Zlínském kraji působí celkem šest Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jedno středisko je zřízeno při Střední průmyslové škole Otrokovice, druhé při Krajské pedagogicko-psychologické poradně ve Zlíně, třetí při Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Zlín, čtvrté při Základní škole Zlín, Dřevnická 1790, příspěvková organizace, páté při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž a šesté při Soukromém gymnáziu, střední odborné škole a jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky s.r.o.

Střediska služeb školám

Ve Zlínském kraji vykonávají činnost střediska služeb školám celkem dva subjekty. První je součástí Střední průmyslové školy Otrokovice. Jeho činnost spočívá ve správě Informačního a vzdělávacího portálu školství Zlínského kraje www.zkola.cz. Je určen nejen pedagogům, ale také žákům, studentům a jejich rodičům. Portál vznikl z iniciativy Krajského úřadu Zlínského kraje a Střediska služeb školám Zlínského kraje. Druhé středisko působí při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod. Součástí této školy je Centrum pro výuku a prezentaci hi-technologií, které je unikátním vzdělávacím a prezentačním centrem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. Toto centrum připravuje a nabízí základním školám a středním školám speciální výukové programy pro žáky i učitele a vykonává tak činnost ve středisku služeb školám.

Střediska praktického vyučování

Střediska praktického vyučování ve Zlínském kraji jako školská účelová zařízení jsou zřizována soukromými subjekty a zajišťují odborný výcvik všem školám bez rozdílu zřizovatele. Ve Zlínském kraji provozují činnost stejně jako v předešlém školním roce dvě střediska praktického vyučování, ve kterých se vzdělávalo celkem 38 žáků (v loňském školním roce to bylo 34 žáků) v oborech zaměřených na obchod a stavebnictví. Meziroční změny dlouhodobě vykazují nepatrné rozdíly v počtech žáků.

Plavecké školy

Ve školním roce 2020/2021 působily ve Zlínském kraji čtyři plavecké školy – Plavecká škola Uherské Hradiště zřizovaná krajem a tři plavecké školy zřizované obcemi – Zlín, Valašské Meziříčí a Brumov-Bylnice, jejíž činnost vykonává právnická osoba Základní škola Brumov-Bylnice, okres Zlín. Dalšími poskytovateli plavecké výuky jsou subjekty, které nejsou zapsány v rejstříku škol a školských zařízení jako je např. Sportovní zařízení města Kroměříže, p.o. a Plavecká škola TJ Rožnov pod Radhoštěm.

Od roku 2017 byla podporována výuka plavání na 1. stupni základních škol prostřednictvím rozvojového programu „Podpora výuky plavání v základních školách“, a to v souvislosti se zařazením výuky plavání jako povinné součásti tělesné výchovy na 1. stupni základních škol. V průběhu školního roku 2020/2021 byla realizována jedna etapa rozvojového programu, a to pro období září-prosinec 2020. Na základě novely školského zákona nevyhlašovalo MŠMT další etapu rozvojového programu od roku 2021; výdaje např. na dopravu do plaveckého bazénu je možné nově hradit z rozpočtu ONIV.

Vzhledem k tomu, že školní rok 2020/2021 byl poznamenán pandemií nemoci covid-19, byla činnost bazénů a plaveckých škol významně omezena. Výuka plavání a veškerá činnost včetně doplňkové činnosti musela být na základě vládních opatření od 9. 10. 2020 pozastavena, což se negativně projeвило i v hospodaření organizací. V plaveckých kurzech bylo ve školním roce 2020/2021 zapsáno dle statistických údajů jen 4 777 žáků 1. stupně základních škol. V předplavecké výuce určené pro mateřské školy bylo evidováno 847 dětí.

3. Pracovníci ve školství

Z následujících tabulek lze vyčíst vývoj pracovníků v jednotlivých typech škol a školských zařízeních.

Tabulka 19 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Základní umělecké školy	479	485	498	506
Střední odborná učiliště a učiliště	624	632	647	666
Gymnázia	604	618	629	636
Střední odborné školy	647	665	680	681
Vyšší odborné školy	32	24	26	29
Konzervatoře	45	48	52	54
Speciální mateřské školy	17	23	25	26
Mateřské školy při zdravotnických zařízeních	5	5	3	3
Speciální základní školy	278	285	292	307
Základní školy při zdravotnických zařízeních	17	16	17	16
Speciálně pedagogická centra	29	29	29	27
Speciální střední školy	33	31	32	34
Internáty speciálních ZŠ	11	12	13	13
Školní družiny	33	39	44	49
Školní kluby	1	2	4	2
Domovy mládeže	97	97	99	103
Dětské domovy	102	104	110	107
Pedagogicko-psychologické poradny	55	53	55	53
Celkem	3 109	3 168	3 255	3 312

Tabulka 20 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Základní umělecké školy	58	60	61	63
Střední odborná učiliště a učiliště	198	202	194	196
Gymnázia	133	139	142	143
Střední odborné školy	182	189	196	193
Vyšší odborné školy	9	9	8	9
Konzervatoře	7	7	7	7
Speciální mateřské školy	1	1	1	1
Mateřské školy při zdravotnických zařízeních	0	0	0	0
Speciální základní školy	53	55	56	59
Základní školy při zdravotnických zařízeních	2	2	2	2
Speciálně pedagogická centra	2	2	2	3
Speciální střední školy	9	9	9	9
Internáty speciálních ZŠ	6	6	7	6
Domovy mládeže	72	73	79	80
Dětské domovy	76	73	73	71
Pedagogicko-psychologické poradny	8	8	8	8
Školní jídelny	264	267	271	268
Celkem	1 080	1 102	1 116	1 118

Tabulka 21 - Počty pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	1 704	1 779	1 843	1 923
Základní školy	3 724	3 851	4 004	4 129
Školní družiny	433	444	461	478
Školní kluby	23	20	19	20
Základní umělecké školy	23	24	26	27
Střední odborné školy	8	11	4	2
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	102	102	100	100
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	5	4	0	0
Celkem	6 022	6 235	6 457	6 679

Tabulka 22 - Počty nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za kalendářní roky

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	514	540	565	555
Základní školy	846	863	897	915
Školní jídelny	1 214	1 233	1 255	1 263
Školní družiny	1	5	8	4
Školní kluby	0	1	1	1
Základní umělecké školy	3	4	4	3
Střední odborné školy	0	0	0	0
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	28	38	43	36
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	8	6	0	0
Celkem	2 614	2 690	2 773	2 777

4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Mezi nejvýznamnější subjekty poskytující DVPP ve Zlínském kraji patří Národní pedagogický institut (od 1. 1. 2020 nástupnická organizace Národního institutu pro další vzdělávání), krajské pracoviště Zlín. Krajské pracoviště v období pandemie nemoci covid-19 přizpůsobilo formu vzdělávacích programů mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví a nabízelo zejména webináře či jiné online akce. Tematicky se vzdělávání dotýkalo metodiky výuky jednotlivých předmětů online formou, ale i konkrétních výukových aktivit, online hodnocení či řešilo otázky autorských práv v online výuce.

Významnými poskytovatelem DVPP zřizovaným Zlínským krajem je Zařízení pro DVPP při Vyšší odborné škole pedagogické a sociální a Střední pedagogické škole Kroměříž.

Vyšší odborná škola pedagogická a sociální a Střední pedagogická škola Kroměříž

Nabídka vzdělávacích programů v Zařízení pro DVPP reflektuje druhy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vymezené v § 1 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů: „a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, c) studium k prohlubování odborné kvalifikace.“

Ve školním roce 2020/2021 škola úspěšně obnovila akreditace ke kvalifikačním programům studia pedagogiky (MŠMT) a autorizace pro profesní kvalifikace Chůva pro dětské koutky a Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (MPSV) na další období. Celkem tak k 31. 8. 2021 má platné akreditace 7 programů ke splnění kvalifikačních předpokladů (Studium pedagogiky k výkonu činnosti vychovatele (95h), Studium pedagogiky pro pedagoga volného času, který vykonává komplexní přímou pedagogickou činnost (125h), Studium pedagogiky pro pedagoga volného času, který vykonává dílčí přímou pedagogickou činnost (40h), Studium pedagogiky k výkonu činnosti asistenta pedagoga (95h), Studium pro asistenty pedagoga (120h), Doplnující didaktické studium anglického jazyka (60h), Doplnující didaktické studium německého jazyka (60h)) a 4 vzdělávací programy z oblasti DVPP (Psychomotorika pro děti (8h), Tvůrčí ICT pro výtvarné činnosti a propagaci (8h), Vzdělávací program pro práci s dětmi méně než tříletými (30h), Podpora přirozeného rozvoje řeči dětí – primární logopedická prevence (60h). Nabízeny byly i přípravné kurzy k vykonání jednotlivé zkoušky z psychologie a jednotlivé zkoušky z pedagogiky.

Z důvodu koronavirové situace a z ní vyplývajících mimořádných opatření nebylo možno po většinu školního roku realizovat vzdělávací kurzy prezenční formou. Na tuto situaci škola zareagovala doplněním akreditace kvalifikačního studia pedagogiky o distanční variantu, čímž umožnila pokračovat přihlášeným účastníkům v započatém zářiovém kurzu a následně i otevřít další běhy tohoto kurzu ve 2. pololetí školního roku. Závěrečné zkoušky, které byly podmíněny MŠMT prezenční formou, se skládaly až po uvolnění mimořádných opatření v červnu 2021 pro všechny běhy studia. Celkem se podařilo realizovat 4 kurzy studia pedagogiky k výkonu činnosti asistenta pedagoga a 3 kurzy studia pedagogiky pro pedagogy volného času. Proškoleny byly celkem 41 nových asistentů pedagoga a 36 pedagogů volného času.

Své omezení v podobě distanční přípravy měly i kurzy ke složení jednotlivé maturitní zkoušky z pedagogiky se zaměřením na předškolní věk. Účastnilo se ho celkem 6 zájemců, kteří si jím rozšiřovali dříve dosažení vzdělávání o kvalifikaci učitele MŠ.

Ostatní kurzy z oblasti DVPP či kurzy dalšího vzdělávání pro širokou veřejnost (výtvarné ateliéry), stejně jako zkoušky před autorizovanou osobou (kvalifikace Chův) nebyly nabízeny kvůli koronavirovým omezením. Vyžadují prezenční formu vzdělávání, která dlouhodobě nebyla možná.

5. Vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení

Další vzdělávání dospělých ve školách Zlínského kraje probíhalo ve dvou hlavních směrech – ostatní formy vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství a dále vzdělávací akce náležející do neformálního vzdělávání. Následující tabulka srovnává počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2013/2014 až 2020/2021 dle skupin oborů.

Tabulka 23 - Počty studujících v ostatních formách vzdělávání ve školních rocích 2013/2014 až 2020/2021

Skupina oborů	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
H	63	63	75	119	126	131	81	136
L + M (zakončeno maturitní zkouškou)	891	811	702	558	364	165	586	343
N	294	294	124	107	98	94	90	126

Ve druhém směru školy nabízely vzdělávací programy, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Zlínský kraj jako zřizovatel škol podporuje jejich zapojení do Národní soustavy kvalifikací. Celkem 14 škol zřizovaných Zlínským krajem bylo ve sledovaném období autorizovanými osobami pro 99 profesí dle Národní soustavy kvalifikací. Školy tak nejen využívají stávající kapacity pro realizaci dalšího vzdělávání, ale získávají i nástroj prevence či řešení předčasných odchodů z počátečního vzdělávání a přispívají tím k prostupnosti vzdělávacího systému.

6. Prevence rizikového chování, environmentální a multikulturní výchova, vzdělávání cizinců

6.1 Prevence rizikového chování

Podstatou prevence rizikového chování (PPRCH) u dětí a mládeže byla výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládání zátěžových situací osobnosti. Efektivní primární prevence byla založena na principech kontinuity, systematickosti a komplexního preventivního působení s ohledem na věk dítěte, jeho aktuální potřeby a prožívání světa.

Zlínský kraj kladl důraz především na specifickou primární prevenci, to znamená na aktivity zaměřené na děti a mládež, u kterých lze v případě jejich absence očekávat rizikový vývoj. Krajský plán primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2019-2027, který byl dne 27. 5. 2019 schválen Radou ZK a byl v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT ČR na období 2019-2027, deklaruje postoj Zlínského kraje k problematice primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v kraji. Hlavním úkolem bylo stanovení a naplňování priorit politiky primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Zlínského kraje na období 2020-2027. Cílem koncepce je minimalizovat vznik rizikového chování u dětí a mládeže a snížit jeho míru ve Zlínském kraji prostřednictvím efektivního systému prevence fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů.

Koordinaci prevence rizikového chování se ve Zlínském kraji v samostatné působnosti zabývá Odbor školství, mládeže a sportu, Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů krajského úřadu, kde tuto funkci zabezpečuje krajská školská koordinátorka prevence. V oblasti prevence rizikového chování se jednalo zejména o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podporu vytváření struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě o podporu vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek, nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. Za účelem vertikální i horizontální koordinace činností realizovaných v rámci krajské strategie prevence rizikového chování krajská školská koordinátorka spolupracovala především s krajským protidrogovým koordinátorem, krajským koordinátorem prevence kriminality, dále s krajským koordinátorem romských poradců zařazenými na Odbor Kanceláře hejtmána a dalšími subjekty. Na úrovni obcí metodicky podporovala ředitele škol a školských zařízení, školní metodiky prevence ve všech typech škol a metodiky prevence působící v Krajské pedagogicko-psychologické poradně Zlín, která je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Úzce spolupracovala s odbornými pracovníky pro oblast primární prevence MŠMT ČR, Klinikou adiktologie, 1. LF UK a VFN v Praze a s Odbornou společností pro prevenci rizikového chování, z.s. (OSPRCH z.s.).

Školní rok 2020/2021 byl poznamenán pokračující pandemií onemocnění covid-19 a postihl společnost nejen v oblasti zdravotní či ekonomické, ale také sociální, výchovné a vzdělávací. Primární prevence rizikového chování se stala jednou z oblastí, která výrazně přispěla k minimalizaci vzniklých rizik a negativních dopadů na jedince a na společnost jako celek. Pod pojmem rizikové chování rozumíme takové vzorce chování, v jejichž důsledku docházelo k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost. Účinné předcházení vzniku a rozvoji rizikového chování se proto stalo nezbytnou součástí výchovy a vzdělávání. Preventivní programy ve školách byly nástrojem, kterým lze pozitivně působit na postoje a hodnoty dětí a mládeže. Situace způsobená pandemií onemocnění covid-19 působila na řadu dětí a třídních kolektivů výrazně rizikově. Nejčastěji byly proto preventivní programy ve školách zaměřeny na prevenci projevů šikany, kyberšikany, agrese a na podporu duševního zdraví.

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na primární prevenci byly poskytovány školám, školským zařízením a nestátním neziskovým

organizacím (NNO) ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT ČR. Pro oblast specifické prevence rizikového chování bylo v rámci dotačního řízení kraje vyčleněno celkem 500 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 800 tis. Kč pro NNO. Podáno bylo celkem 15 projektových žádostí od škol a školských zařízení a 13 projektů ze strany NNO, přičemž schváleno k podpoře bylo 11 projektů ze strany škol a školských zařízení a 8 projektů ze strany NNO. Tradiční Ocenění školních metodiků prevence za jejich kvalitní a přínosnou práci v oblasti prevence bylo zrušeno. Nominovat školní metodiky prevence za přínos v oblasti prevence bylo možné v rámci Ocenění pedagogických pracovníků Zlínského kraje, které nebylo z důvodu pandemie covid-19 vyhlášeno. Realizace XIV. ročníku Krajské konference k PPRCH na téma Podpora duševního zdraví na školách byla z důvodu zhoršené pandemické situace zrušena. Z téhož důvodu neproběhl ani VIII. ročník Krajské konference k PPRCH pro mateřské školy.

V rámci realizace projektu KAP bylo uskutečněno několik aktivit na podporu prevence rizikového chování:

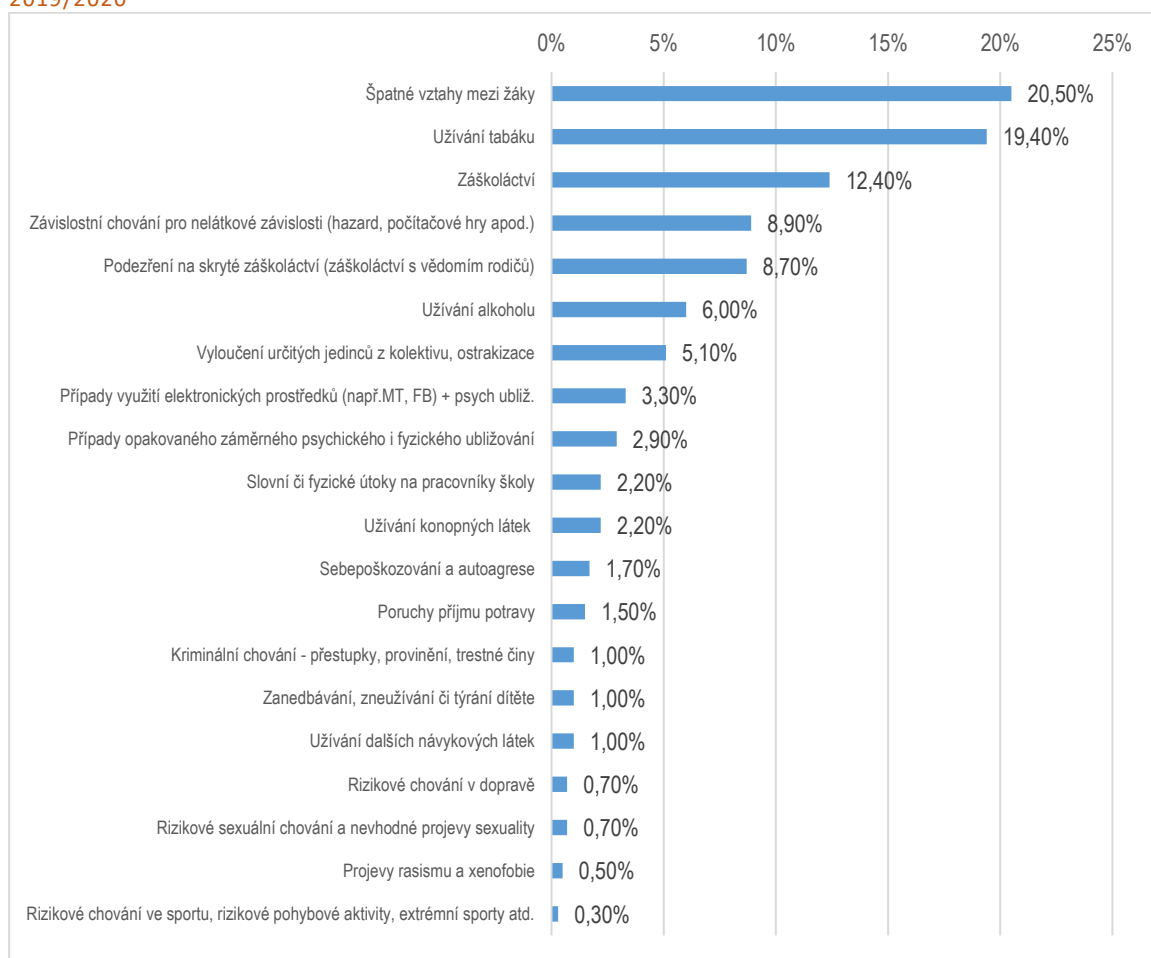
- Série webinářů pro asistenty pedagoga na témata
 - Jak podpořit vývojové potřeby dítěte v roli asistenta pedagoga
 - Ošetření žáků se SVP ve vzdělávacím procesu a spolupráce SPC se školami
 - Hodnotové vzdělávání jako nástroj spolupráce pedagogického sboru a asistentů pedagoga
 - Vhled do jednání dětí v náročných životních situacích, zvláště v sociální sféře
- Webinář pro učitele/ky čekající na své žáky po ukončení distanční výuky „Až se sejdeme ve škole“
- Série webinářů pro pedagogické pracovníky a série webinářů pro rodiče na téma kybernetické bezpečnosti
 - Rizika spojená s internetem a bezpečnost online výuky
 - Online predátoři
 - Kyberšikana a kybernetická agrese

V rámci realizace projektu IKAP se zahájilo pilotní ověřování Sociálně-pedagogické poradny jako nástroje pro podporu školních poradenských pracovišť, a to jak na půdě školy, tak i v přirozeném prostředí rodiny (domácnosti) směrem k žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Jejím úkolem je zajistit sociálně-pedagogickou podporu a péči intervenčního charakteru pro žáky a jejich zákonné zástupce se sociokulturním znevýhodněním, rizikovým chováním či jiným znevýhodněním souvisejícím s výchovou a vzděláváním. V rámci této aktivity budou také probíhat pracovní setkání výchovných poradců, zástupců ŠPP, pedagogických pracovníků a odborné veřejnosti, kde probíhá výměna zkušeností a diskuse na téma včasné identifikace žáků ohrožených školním neúspěchem a řeší se konkrétní předem připravené kazuistiky.

Mapování výskytu rizikového chování u dětí a mládeže ZK za školní rok 2020/2021 probíhalo na základě vyhodnocení údajů uvedených v celorepublikovém elektronickém Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Pro školní rok 2020/2021 ze získaných dat vyplynulo, že hlavními problémy škol Zlínského kraje v oblasti projevů rizikového chování u dětí a mládeže byly:

- Špatné vztahy mezi žáky ve 20,5 % případů,
- Užívání tabáku v 19,4 % případů,
- Záškoláctví ve 12,4 % případů,
- Závislostní chování pro nelátkové závislosti v 8,9 % případů.

Graf 1 - Přehled evidence rizikového chování na školách a školských zařízeních ve Zlínském kraji za školní rok 2019/2020

6.2 Environmentální výchova

V uplynulém období se na území Zlínského kraje realizovalo v oblasti environmentální výchovy hned několik významných projektů. Mezi ty celokrajsky nejvýznamnější patřila XX. Krajská konference EVVO na téma „Cíle udržitelného rozvoje – jak každý z nás může přispět k vybudování lepšího světa“. Konference se uskutečnila on-line formou 3. 6. 2021. Zlínský kraj dále podpořil oblast EVVO prostřednictvím rozvojového programu RP04 – Podpora ekologických aktivit v kraji. Tento program administruje Odbor životního prostředí a zemědělství ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a sportu. V roce 2021 byla finanční alokace tohoto programu 1 000 000 Kč. I přes komplikace spojené s celosvětovou pandemií covid-19 se podařilo většinu podpořených projektů realizovat.

6.3 Multikulturní výchova

Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC)

Přestože Zlínský kraj patřil opět ke krajům s nejnižším počtem cizinců na svém území, přesáhl jejich počet již 12 tisíc. K začlenění této skupiny do majoritní společnosti pomáhá Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC), které v kraji pracuje již od roku 2009. Od července 2020 nabízí poradenské a vzdělávací služby nejen pro občany třetích zemí, ale i pro občany z Evropské unie. Nejpočetnější skupinou cizinců ve Zlínském kraji jsou Slováci, následují cizinci z Ukrajiny, Vietnamu a Mongolska.

S přibývajícím počtem cizinců v našem kraji přibývá i počet dětí a žáků-cizinců ve školách. V mateřských školách jejich počet dosáhl ve sledovaném období již čísla 143, v základních pak 480. Také zde jsou nejpočetnější skupinou děti a žáci-cizinci ze Slovenska, Ukrajiny, Vietnamu a Mongolska.

CPIC Zlín proto organizuje pravidelné regionální setkávání odborníků za účasti zástupců všech úřadů a institucí přicházejících do styku s cizinci. Jsou jimi mj. Odbor cizinecké policie, Úřad práce, Státní úřad inspekce práce, Krajský úřad – odbory školství, sociálních věcí i matrik a vnitřních věcí, Magistrát města Zlína – odbory školství a sociálních věcí, Městská policie Zlín, Národní institut dalšího vzdělávání, Živnostenský úřad, OSSZ, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a další. Setkání regionální platformy probíhá 3krát ročně.

Na základě novely zákona 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců Centra od 1. 1. 2021 organizují povinné adaptačně-integrační kurzy pro vybrané skupiny nově příchozích cizinců, kteří potřebují získat orientační informace z oblasti školství, zdravotnictví, pobytové problematiky, trhu práce, měníci se legislativy a praktických otázek života v ČR.

Důležitou součástí práce CPIC jsou i kurzy českého jazyka pro cizince, které v roce 2021 probíhaly jak prezenčně, tak i v online podobě a to napříč všemi věkovými skupinami.

CPIC se také dlouhodobě aktivně zapojuje do pravidelného setkávání se speciálními pedagogy v rámci lokální platformy „Sborovna“ realizované v projektu IKAP II, a dále ve spolupráci s Národním pedagogickým institutem ČR také s pedagogy, kteří vyučují žáky-cizince v základních školách.

6.4 Vzdělávání cizinců

Přestože počet dětí a žáků-cizinců ve Zlínském kraji stále stoupá, patřil Zlínský kraj ve sledovaném období opět mezi kraje s nejnižším počtem dětí a žáků-cizinců ve školách. Jejich složení se v porovnání s předcházejícími lety nezměnilo – nejpočetněji byli ve školách opět zastoupeni Slováci, dále Ukrajinci, Vietnamci a Mongolové.

Také celkový počet žáků-cizinců v základních a středních školách Zlínského kraje se ve srovnání s rokem předcházejícím výrazně nezměnil. V základních školách byl zaznamenán mírný početní nárůst, ve středních školách zůstal počet téměř shodný s rokem předcházejícím. Také celkový počet dětí-cizinců v mateřských školách zůstal téměř shodný s minulým školním rokem, bylo jich 143. Nejpočetnější skupinou byli děti z Vietnamu (45), dále pak Slováci (27), Mongolové (22) a Ukrajinci (18).

Podrobnější údaje ze ZŠ a SŠ všech zřizovatelů jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 24 - Počet vzdělávaných žáků cizinců ve Zlínském kraji podle státní příslušnosti a typu školy v letech 2019/2020 a 2020/2021

Státní příslušnost	Základní školy			Střední školy (včetně konzervatoře)		
	2019-2020	2020-2021	Meziroční změna	2019-2020	2020-2021	Meziroční změna
Slovenská republika	173	184	11	145	135	-10
Státy Evropské unie	31	32	1	11	12	1
Ostatní evropské státy	108	120	12	43	49	6
Ostatní státy světa	125	143	18	37	39	2
Celkem	437	479	42	236	235	-1

Do 31. 12. 2020 došla realizace rozvojového programu na podporu začleňování dětí a žáků-cizinců do vzdělávání s názvem „Podpora vzdělávání cizinců ve školách na rok 2020“. Zapojeno bylo 6 mateřských škol a 30 základních škol. Celková dotace na rok 2020 činila pro Zlínský kraj 965 785 Kč. Podpořeno bylo 10 dětí-cizinců v povinném předškolním vzdělávání a 135 žáků-cizinců ze základních škol.

7. Rozvojové programy a mezinárodní spolupráce

7.1 Rozvojové programy

Fond Zlínského kraje

Zlínský kraj podporuje rozvoj svého územního obvodu v souladu se svými prioritami definovanými v základních a sektorových koncepcích a vyhlašuje každoročně programy podpory v secích Fondu Zlínského kraje. Přehled podpor v jednotlivých programech, které spadají do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2021 ukazuje tabulka 25.

Tabulka 25 - Přehled podpor v jednotlivých programech Fondu Zlínského kraje spadajících do gesce Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje v roce 2021

Secce fondu	Program	Počet přijatých žádostí	Počet podpořených žádostí	Celková výše podpory (Kč)
Rozvojové programy a krizové řízení	RP04 – Podpora ekologických aktivit v kraji*	31	17	998 000
	RP19 – Program na podporu škol a školských zařízení v oblasti prevence rizikových typů chování	19	11	488 000
Mládež a sport	MaS01 – Jednorázové projekty v oblasti mládeže a sportu	116	87	2 000 000
	MaS02 – Podpora sportu v obcích do 2 000 obyvatel	111	107	2 997 000
	MaS03 – Činnost a rozvoj mládežnického sportu	167	122	18 000 000
Celkem				24 483 000

* Žádosti o podporu z Programu RP04 jsou administrovány Odborem životního prostředí a zemědělství.

7.2 Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2020/2021 realizovaly školy zřizované Zlínským krajem řadu mezinárodních aktivit.

Nejvíce využívaný je program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání. V České republice je administrován Domem zahraniční spolupráce. V tomto programu byl ve sledovaném období největší zájem o podporu v Klíčové akci 1 – mobilita žáků v odborném vzdělávání a přípravě, kdy školy mohou vysílat žáky na zahraniční praktické stáže v podnicích nebo odborných školách a tato stáž může trvat od dvou týdnů do tří měsíců. Dle statistik Domu zahraniční spolupráce bylo ve Výzvě k předkládání návrhů v programu Erasmus+ ve sledovaném období podáno subjekty ze Zlínského kraje celkem 11 žádostí o mobilitu žáků v odborném vzdělávání, úspěšných bylo 9 a v 8 případech jde o střední odborné školy zřizované Zlínským krajem. Na stáže nejvíce vyjžděli žáci studující technické a stavební obory, obchod a administrativu, zdravotnictví a sociální péči. Školy dále realizují školní partnerství (ve sledovaném období byly podány 4 žádosti, schváleny byly 3 z nich a ve všech úspěšných případech jde o střední školy zřizované Zlínským krajem), kdy se zahraniční školou spolupracují na společném tématu, vyměňují si zkušenosti nebo organizují aktivity na mezinárodní i lokální úrovni.

Zlínský kraj v daném školním roce ukončil realizaci mezinárodního projektu Erasmus+ Shaping, Enhancing and Nurturing STEM in Europe (SENSE), který řešil metody spolupráce škol a zaměstnavatelů, zvýšení zájmu mladých lidí o studium na odborných školách se zaměřením na dívky a mladé ženy a na podporu mladých talentů v přírodovědných a technických oborech.

8. Naplňování prioritních cílů dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy zlínského kraje

Cíl A1: Rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve školním roce 2020/2021 byl celý vzdělávací proces výrazně ovlivněn epidemiologickou situací a přibližně dvě třetiny se odehrály prostřednictvím distanční výuky. Tento fakt kladl další nároky na žáky zejména v oblasti digitální gramotnosti. Aby však mohla být tato kompetence rozvíjena u žáků, bylo třeba vzdělat či do vzdělat nejprve především pedagogické pracovníky. Proto od října roku 2020 až do března roku 2021 probíhala vzdělávací akce Zvyšování digitální gramotnosti ve školách Zlínského kraje.

Kromě samotné práce s digitálními technologiemi byl kladen důraz také na bezpečnou práci s nimi. Opět bylo třeba k tomuto tématu přitáhnout nejprve pozornost dospělých, tedy pedagogických pracovníků a také rodičů žáků. Pro tyto dvě cílové skupiny byla určena série webinářů „kyberDĚTI v sítích“, kde byla probírána následující témata: Rizika spojená s internetem a bezpečnost online výuky, Online predátoři, Kyberšikana a kybernetická agrese. Díky osvětě a zapojení těchto dvou výše zmíněných cílových skupin bylo možno druhotně ovlivnit i kompetence žáků.

V otázce matematické a čtenářské gramotnosti se problematice rozvoje těchto kompetencí nejvíce věnoval projekt Implementace krajského akčního plánu II., který začal své působení k 1. 1. 2021.

V oblasti rozvoje matematické gramotnosti nejen vzdělával pedagogické pracovníky, ale také pořádal soutěž třídních kolektivů, započal s vývojem aplikace Procházky s MaZlíkem, která formou šifrovací hry podporuje matematickou gramotnost na veřejných místech ve Zlínském kraji, a připravil matematickou expozici v prostorách Experimentária při SPŠ Otrokovice.

Problematiku čtenářské gramotnosti pak stejný projekt řešil opět vzděláváním pedagogických pracovníků, ale také aktivitami pro žáky – autorská čtení, filmové dílny.

Také v rámci jednotlivých místních akčních plánů působících na území Zlínského kraje byla problematika rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti řešena prostřednictvím zřízených pracovních skupiny pro rozvoj čtenářské i matematické gramotnosti, které v těchto oblastech vyvíjejí činnost směrem k mateřským a základním školám. Zřízení těchto pracovních skupin bylo a je povinné jak v rámci MAP II, tak v rámci MAP III.

Cíl B1: Zkvalitňování předškolního vzdělávání

Od 1. 1. 2020 se změnil způsob financování škol. Rozhodujícím faktorem pro přidělování finančních prostředků již není počet dětí zapsaných v mateřské škole, ale týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti v mateřské škole potřebný k zajištění vzdělávání dětí podle rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Na základě této skutečnosti již ředitelé mateřských škol nejsou nuceni přijímat co nejvyšší počet dětí, aby získali co nejvíce finančních prostředků a pracovních úvazků pro své pedagogické i nepedagogické pracovníky, ale přijímají děti v souladu se školským zákonem s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti ne do maximálního hygienického počtu dětí povoleného ve třídě mateřské školy, ale při stanovování počtu dětí v jednotlivých třídách přihlížejí také ke složení dětí ve třídě a v souladu s výše uvedenou vyhláškou pro předškolní vzdělávání přiměřeně počty dětí ve třídách snižují.

Snižování počtu dětí v jednotlivých třídách mateřských škol je výraznou změnou umožňující pedagogickým pracovníkům zkvalitňovat předškolní vzdělávání, a to hlavně v oblasti nastavení efektivního systému zjišťování a vyhodnocování vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí a následnou realizaci jejich osobnostního rozvoje individualizovanou podporou.

Ve školním roce 2020/2021 měly mateřské školy ztíženou činnost v důsledku nemoci covid-19. Mnoho mateřských škol fungovalo v omezeném provozu z důvodu onemocnění dětí nebo pracovníků pedagogických i

nepedagogických. K úplnému uzavření mateřských škol došlo jen na základě vládního rozhodnutí v období března a dubna. V tomto období probíhalo vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením školní docházky formou distančního vzdělávání.

Cíl B2: Podpora snižování nerovností ve vzdělávání a zkvalitňování podmínek pro optimální rozvoj každého žáka v základních školách

Také v tomto období pokračovala podpora žáků, jejichž rodina se ocitla v dlouhodobě nepříznivé situaci, zajištěním bezplatného školního stravování. To bylo financováno pomocí rozvojového programu.

Další finanční podporu z dobíhajícího rozvojového programu získaly školy, které vzdělávaly děti-cizince v povinném předškolním vzdělávání nebo žáky-cizince v základním vzdělávání. V nastávajícím období bude již tato podpora vzdělávání řešena jiným způsobem. Také dále přetrvává úkol podpořit integraci i dětí a žáků s nedostatečnou znalostí českého jazyka, kteří však nejsou cizinci. Způsob této podpory zatím není legislativně podchycen.

Cíl B3: Podpora odborného rozvoje pedagogických pracovníků a jejich vzájemné spolupráce jako předpokladu zvyšování kvality základního vzdělávání

Také v tomto školním roce muselo dojít z důvodu vládních opatření souvisejících s pandemií covid-19 k úpravám připravovaných akcí v rámci Krajského akčního plánu a Místních akčních plánů do online prostředí. Dařilo se využívat zkušenosti z předcházejícího období a akcí realizovaných prezenční či online formou se zúčastnil velký počet pedagogických pracovníků. Obsahově byly zaměřeny na oblasti společného vzdělávání, kariérového poradenství, čtenářské a matematické gramotnosti a digitálních kompetencí.

Pozornost si zaslouží vznik nové platformy Sborovna v rámci projektu IKAP II, ve kterých byly a budou postupně založeny sekce, v nichž si pedagogičtí pracovníci předávají své poznatky, příklady inspirativní praxe a vzdělávají se. Jde o sekce Asistentů pedagoga, Kariérových poradců, Koordinátorů podnikavosti atd. Dále byla vyvíjena činnost pedagogických pracovníků v Kabinetech projektu SYPO realizovaných NPI ČR.

Cíl B4: Optimální struktura vzdělávací nabídky středních škol pro absolventy základních škol a její soulad s trendy rozvoje trhu práce

Oborová nabídka středních škol Zlínského kraje je dlouhodobě stabilizovaná a vyrovnaná. Absolventům základních škol je nabízena široká škála oborů a dostatek možností pro následné uplatnění na trhu práce. Zlínský kraj dlouhodobě usiluje mimo jiné o optimální strukturu v podílech přijímaných žáků (uchazečů ze základních škol) k denní formě středního vzdělávání, a to přibližně v poměru 70 až 72 % maturitní vzdělávání a 28 až 30 % obory s výučním listem. Ve školním roce 2020/2021 byl v 1. ročnících maturitních oborů vzdělání (včetně víceletých gymnázií, bez nástavby, konzervatoře a zkráceného studia) počet žáků 4 417, což představuje 73,3 % z celkového počtu žáků v 1. ročnících. Podíl žáků v 1. ročnících oborů s výučním listem (včetně kategorie C) tak činil zbylých 26,7 % (1 610 žáků). Počet žáků přijímaných k maturitnímu vzdělávání tedy požadovanou úroveň mírně překračuje.

V rámci udržení optimální krajské sítě středních škol se Zlínský kraj zaměřoval na udržení optimálního spektra oborové nabídky tak, aby byla odpovídající stavu demografického vývoje, zájmu uchazečů o sekundární vzdělávání i poptávce po kvalifikovaných pracovnících na trhu práce, zejména v oblasti technické a přírodovědné. V souladu s DZ ZK při změnách v oborové nabídce Zlínský kraj dbal na efektivitu disponibilních kapacit SŠ, nový maturitní obor byl do vzdělávací nabídky školy zařazen nebo kapacitně posílen, pokud nahradil jiný aktivní obor.

Ve školním roce 2020/2021 byl do vzdělávací nabídky středních škol ve Zlínském kraji zařazen obor vzdělání Design interiéru ve Střední škole nábytkářské a obchodní Bystřice pod Hostýnem. Jedná se o tzv. jedinečný obor, který deklaruje široké uplatnění absolventů jak ve firmách, tak i v dalším studiu. Dále byla rozšířena vzdělávací nabídka dvou středních škol o obor vzdělání Informační technologie s cílem rozšíření portfolia nabídky technického vzdělávání se zaměřením do oblasti počítačových sítí a robotiky. V oborech ukončených maturitní zkouškou bylo

u škol zřizovaných Zlínským krajem realizováno každoroční opatření zřizovatele týkající se stanovení počtu otevíraných tříd 1. ročníku.

Ve sledovaném období nedošlo k žádnému sloučení středních škol. Zlínský kraj nadále podporoval technické a řemeslné obory, neboť poptávka po absolventech těchto oborů na trhu práce stále trvá. Jako jeden z účinných nástrojů pokračovala realizace systému Podpora řemesel v odborném školství, ve kterém žáci vybraných učebních oborů dostávají, při splnění stanovených podmínek, finanční příspěvek z rozpočtu Zlínského kraje. Ve Zlínském kraji bylo 9 středních škol zapojených do pokusného ověřování organizace a průběhu modelu vzdělávání umožňujícího dosažení středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou u vybraných oborů vzdělání kategorie L a H (model L a H). Žákům vybraných maturitních oborů kategorie L je umožněno po ukončení 3. ročníku složit závěrečnou zkoušku v příslušném komplementárním oboru kategorie H.

Cíl B5: Rozvoj partnerské spolupráce mezi vzdělávací sférou a světem práce

ZK dlouhodobě podporuje spolupráci středních škol, základních škol a firem v oblasti technického a přírodovědného vzdělávání. K udržení kvality středního vzdělávání ve Zlínském kraji přispěla pokračující modernizace materiálně technického vybavení škol, projektové aktivity, stáže ve firmách, mezinárodní i regionální mobility. K naplňování výše uvedeného cíle přispěla rovněž rozvíjející se spolupráce s firmami při realizaci odborného výcviku přímo na jejich pracovištích a při poskytování firemních motivačních stipendií. Úspěšně se rozvíjely aktivity Experimentária při Střední průmyslové škole Otrokovice, aktivity Hi-Tech centra při Střední průmyslové škole a Obchodní akademii Uherský Brod, rovněž spolupráce základních a středních škol formou sdílení odborných učeben a dílen. Výše uvedené aktivity však byly částečně utlumeny v souvislosti s opatřeními přijatými proti šíření koronavirové nákazy a v důsledku realizace distanční formy výuky.

Cíl B6: Soulad vzdělávací nabídky vyšších odborných škol s potřebami zaměstnavatelské praxe

Ve srovnání se školním rokem 2019/2020 došlo v 1. ročnících vyšších odborných škol k nárůstu o 24 studentů.

S ohledem na situaci ve zdravotnictví v kraji ve dvou vyšších odborných školách zdravotnických zřizovaných Zlínským krajem již pátým rokem pokračuje systém stipendií. Účelem těchto stipendií je podporovat zdravotnické povolání a motivovat mladé lidi ke studiu zdravotnického oboru Diplomovaná všeobecná sestra, jehož absolventi jsou připraveni přímo nastoupit do nemocniční praxe. Při splnění stanovených podmínek mohou tyto studenti získat stipendium z rozpočtu Zlínského kraje. V souladu s Dlouhodobým záměrem je plánováno do systému stipendijní podpory zařazení zdravotnického oboru Diplomovaná dětská sestra.

Jako přínosná se jeví také spolupráce vyšších odborných škol s vysokými školami formou společné akreditace nebo zřízením detašovaného pracoviště, a také spolupráce se zaměstnavateli.

V souladu s dílčím opatřením B6 Zlínský kraj nadále podporuje rozvíjení spolupráce škol se zaměstnavateli ve všech oblastech vyššího odborného vzdělávání, zejména v oblasti praxe a budoucího uplatnění absolventů. Studenti vzdělávacích programů oboru 53 – Zdravotnictví vykonávají praxe v nemocnicích a zdravotnických zařízeních zřizovaných Zlínským krajem, studenti oboru 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče ve školách a školských zařízeních zřizovaných Zlínským krajem. Studenti zdravotnických a sociálních oborů se také aktivně zapojovali do pomoci nemocnicím, zdravotnickým zařízením a poskytovatelům sociálních služeb ve Zlínském kraji v rámci uložené pracovní povinnosti v souvislosti s výskytem epidemie covid-19.

Z důvodu trvale vyššího zájmu o kombinovanou formu vzdělávání v programu Diplomovaná všeobecná sestra v Masarykově gymnáziu, Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické Vsetín došlo k posílení této formy studia, protože kapacita byla aktuálně téměř naplněna. Kombinovaná forma vzdělávání vyhovuje zájemcům, kteří již ve zdravotnictví pracují a mají zájem o zvýšení kvalifikace. Tato strategie je podporována zaměstnavateli v této oblasti a je žádoucí pro zachování vyššího odborného vzdělávání zdravotnického personálu v regionu.

Cíl C1: Zajištění optimálního vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve sledovaném období byla v běžných školách i nadále poskytována podpora vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpůrných opatření a s tím souvisejícího navýšení finančních prostředků na působení asistentů pedagoga nebo dalších pedagogických pracovníků a také na pořízení nezbytných kompenzačních pomůcek. Tím bylo běžným školám a školským zařízením umožněno ještě lépe naplňovat vzdělávací potřeby těchto dětí a žáků. Vzdělávání ve třídách a školách zřízených podle § 16 odst. 9 se poskytuje žákům, jejichž vzdělávací potřeby není možno prostřednictvím zařazení do běžných škol a školských zařízení naplnit. Pedagogičtí pracovníci se i nadále zaměřují na zkvalitňování vzdělávacího procesu a průběžně získávají nové odborné a metodické poznatky prostřednictvím školení a kurzů zaměřených na metody vzdělávání přesně cílené na konkrétní druhy postižení. Podporou nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků v mateřských a základních školách se primárně zabývají pracovníci pedagogicko-psychologické poradny, kteří pomáhají stanovit obsah a způsob vzdělávání nadaných a posuzují jeho účinnost.

Zkvalitnění vzdělávacího procesu a zajištění optimálního vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je podmíněno kvalitními a odborně zdatnými pedagogy. Proto je podporováno vzdělávání pedagogických pracovníků také prostřednictvím projektů KAP a IKAP, které nabízí kvalitní a cílené vzdělávání pedagogů v této oblasti

Plnění tohoto cíle probíhá průběžně a nastavování podmínek pro úspěšné vzdělávání všech žáků tak, aby speciální vzdělávací potřeby nepředstavovaly významnou překážku při dosahování maxima jejich vzdělávacího potenciálu, je trvalou snahou všech pedagogů.

Cíl C2: Monitorování kvality počátečního vzdělávání

Zlínský kraj se zabývá sledováním kvality vzdělávání, a to prostřednictvím zjištění České školní inspekce a výstupních dat z CERMAT. Jsou sledována také zjištění a výstupy z mezinárodních šetření, zejména krajská data v národních zprávách. Je však třeba upozornit, že v tomto konkrétním školním roce žádné z větších mezinárodních šetření (např. PISA, TIMSS, PIRLS, ICILS nebo TALIS) neprobíhalo. V souvislosti s epidemiologickou situací však různá šetření prováděla výše uvedená Česká školní inspekce. Z dostupných dat je již opakovaně zřejmá vysoká úroveň vzdělávání v kraji.

Také systémový projekt P-KAP v červnu 2021 uskutečnil závěrečné šetření zaměřené na pomoc jednotlivým územím a zřizovatelům v nastavování podmínek podpory a rozvoje škol směřující k vyšší kvalitě vzdělávání. Sběr dat byl zaměřen na deset prioritních témat:

- Rozvoj kariérového poradenství
- Podpora polytechnického vzdělávání
- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativité
- Rozvoj škol jako center celoživotního učení
- Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- Podpora inkluzivního vzdělávání
- Rozvoj cizích jazyků
- Digitální kompetence a rozvoj ICT infrastruktury
- Rozvoj čtenářské gramotnosti
- Rozvoj matematické gramotnosti

Cíl C3: Rozvoj školských poradenských služeb

Školská poradenská zařízení ve Zlínském kraji ve sledovaném období pokračovala v práci s novým systémem přidělování konkrétních podpůrných opatření s danou normovanou finanční náročností jednotlivým klientům.

Vzhledem k většímu objemu finančních prostředků se mohla více zaměřit na individuální přístup k vyhodnocení a zabezpečení potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokračovala také k modernizaci a aktualizaci svých diagnostických nástrojů prostřednictvím Rozvojového programu MŠMT Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji.

Centrum kariérového poradenství, které vzniklo v rámci projektu IKAP a ve své činnosti systematicky rozvíjí kompetence školních kariérových poradců prostřednictvím akreditovaného vzdělávacího programu Vzdělávání školních kariérových poradců, poskytuje individuální konzultace kariérovým poradcům a podporuje spolupráci zaměstnavatelů a poskytovatelů kariérového poradenství. Svým působením zkvalitňuje a zpřístupňuje kariérové poradenství všem žákům, včetně těch, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem nebo předčasným odchodem ze vzdělávání.

Cíl D1: Optimální stabilizace a zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání v kraji

Ve školním roce 2020/2021 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno 219 míst na území kraje. Vzhledem k tomu, že síť uměleckého vzdělávání je dostatečně zastoupená ve všech regionech kraje, nebylo nutné ji rozšiřovat, nedošlo tedy k výrazným změnám v síti škol, zohledněny byly organizační změny, které by měly negativní dopad na zabezpečení stávající výuky, vždy však bezpodmínečně při zachování stávající kapacity. Od roku 2018 nebyly kapacity pro základní umělecké vzdělávání navyšovány.

Veřejné základní umělecké školy připravovaly stejně jako v předchozích letech i pro školní rok 2020/2021 řadu zajímavých akcí a projektů, ale v souvislosti s pandemií nemoci covid-19, která ovlivnila převážnou část školního roku, se připravované projekty nemohly uskutečnit. Nicméně nelze opomenout realizaci doprovodného programu na Zlín Film Festu a přípravu v pořadí již třetího koncertu Malí velcí filharmonici, mimořádného projektu veřejných ZUŠ Zlínského kraje a Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín. Jedním z opatření, jak dosáhnout stanoveného cíle je právě podpora systematické práce s talentovanými žáky a vzájemné spolupráce škol při realizaci společných projektů.

S ohledem na charakter vzdělávání poskytovaného základními uměleckými školami se bude i nadále pokračovat ve stabilizaci sítě a v intenzivní práci s talenty.

Cíl D2: Optimální síť a úroveň vzdělávání školských zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání jsou zastoupena ve všech regionech kraje. Síť středisek volného času, případně jejich odloučených pracovišť, není nutné rozšiřovat. V některých obcích nahrazuje činnost střediska např. i školní klub, který v místě působí a je tak schopen zabezpečit v dostatečné míře zájmové vzdělávání, a to platí i opačně. Síť středisek nebyla ve školním roce 2020/2021 oproti loňskému roku změněna.

Rozsah sítě školních klubů i školních družin zůstal v tomto školním roce beze změn. Změny kapacit školních družin byly posuzovány dle kritérií nastavených v DZ ČR a DZ ZK a nebyla překročena horní hranice maximálního celkového navýšení kapacit školních družin pro Zlínský kraj.

Činnost středisek, školních družin i školních klubů byla ve školním roce 2020/2021 velmi ovlivněna vládními opatřeními souvisejícími s pandemií covid-19. Vzhledem k tomu, že účastníci školních družin jsou převážně žáci prvního stupně základních škol, jejich činnost byla zachována v co nejširší míře v souladu s mimořádnými opatřeními, ale práce středisek a školních klubů byla výrazně omezena.

Dosáhnout stanoveného cíle v oblasti zájmového vzdělávání chce Zlínský kraj i podporou vzdělávání pracovníků zařízení pro zájmové vzdělávání. I přes nepříznivou situaci v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 se podařilo uskutečnit první online setkání pedagogů volného času z DDM a SVČ ve Zlínském kraji v rámci aktivity Sborovna

sekce Pedagogů volného času, která vznikla v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II.

S ohledem na charakter zájmového vzdělávání se bude i nadále pokračovat ve stabilizaci sítě školských zařízení pro zájmového vzdělávání a v podpoře vzdělávání pracovníků zařízení pro zájmové vzdělávání.

Cíl D3: Rozvoj služeb preventivně výchovné péče a zkvalitňování péče o ohrožené děti

V průběhu posledních let zaznamenávají školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nárůst počtu dětí s náročným chováním, tj. chováním, které se výrazně odlišuje od očekávaného chování pro danou věkovou skupinu a ovlivňuje významným způsobem vzdělávání dítěte a vztahy ve školském zařízení. Z tohoto důvodu je nutné zaměřit pozornost zejména na oblast preventivně výchovné péče a reflektovat tuto skutečnost při nastavování preventivních opatření s cílem zamezit rozvoji rizikového chování dětí.

V souvislosti s výše uvedeným ZK usiluje o rozšíření služeb v oblasti preventivně výchovné péče. V rámci projektu „Ohrožené děti a mládež ve Zlínském kraji“ byl zpracován plán transformace Dětského domova Liptál, jehož cílem bylo snížení kapacity zařízení o 50 % a rozšíření předmětu činnosti o činnost střediska výchovné péče – vytvoření ambulantní a terénní preventivní podpůrné služby, která přispěje k předcházení umístování dětí s náročným chováním do institucionální péče. Na základě transformačního plánu již byla snížena kapacita zařízení na polovinu. Dalším plánovaným krokem bylo zřízení střediska výchovné péče, jehož činnost by v dané oblasti (Vsetín a okolí) měla posílit kapacitně poddimenzovanou preventivně výchovnou péči. Tento krok dosud realizován nebyl z důvodu plánovaných stavebních úprav vytipovaných prostor. Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že daný cíl byl splněn pouze částečně.

Kvalita poskytované péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči se řídí Metodickým pokynem MŠMT, kterým jsou stanoveny standardy kvality péče a jehož smyslem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních. Naplňování a dodržování těchto standardů je ve školských zařízeních průběžně sledováno zejména prostřednictvím vyhodnocování výsledků inspekční činnosti ČŠI.

Cíl D4: Podpora a rozvoj dalšího vzdělávání ve Zlínském kraji

Zlínský kraj podněcoval ve školách a stávajících centrech vzdělávání nabídku vzdělávacích programů směrem k dospělé veřejnosti. Školy nabízely kurzy neformálního vzdělávání, jež vesměs navazovaly na obory počátečního vzdělávání a byly realizovány v souvislosti s využíváním kapacit středních a vyšších odborných škol pro další profesní vzdělávání. Školy nadále pokračovaly v tvorbě, revizi a inovacích obsahu vzdělávacích programů profesního vzdělávání ve spolupráci se zaměstnavateli.

Realizace vzdělávacích aktivit byla do značné míry omezena vyhlášeným nouzovým stavem v souvislosti s pandemií nemoci covid-19, kdy Ministerstvo zdravotnictví mimořádným opatřením zakázalo konání vzdělávacích akcí a teprve ve druhé polovině sledovaného období došlo k postupnému uvolnění situace. Školy během této nucené pauzy revidovaly stávající vzdělávací programy nebo připravovaly nové, o čemž svědčí i nárůst počtu profesních kvalifikací, pro které jsou školy autorizovanými osobami.

Zlínský kraj jako zřizovatel škol podporuje jejich zapojení do Národní soustavy kvalifikací. Celkem 14 škol zřizovaných Zlínským krajem bylo ve sledovaném období autorizovanými osobami pro 99 profesí dle Národní soustavy kvalifikací (v předchozím školním roce to bylo 54 profesí). Školy tak nejen využívají stávající kapacity pro realizaci dalšího vzdělávání, ale získávají i nástroj prevence či řešení předčasných odchodů z počátečního vzdělávání a přispívají tím k prostupnosti vzdělávacího systému.

Cíl D5: Rozvíjet pedagožky a pedagogy včetně vedení škol v souladu s moderními trendy ve vzdělávání

I v tomto školním roce bylo uspořádáno množství vzdělávacích akcí pro pedagogické pracovníky, pokračoval však trend nastolený již v minulém školním roce, kdy většina vzdělávacích akcí musela být s ohledem na pandemii nemoci covid-19 přesunuta do online prostředí.

Prostřednictvím projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání byli pedagogičtí pracovníci od října do března vzdělávání v rámci akce Zvyšování digitální gramotnosti ve školách Zlínského kraje v oblasti práce s MS Teams, One Drive, One Note, Forms. Na úvod proběhl společný workshop pro všechny pedagogické pracovníky školy (Seznámení s nástroji a možnostmi zapojení digitálních technologií do výuky) a následně dle potřeby každé školy jednotlivé workshopy (Zavádění digitálních technologií do výuky, Realizace distančního vzdělávání pomocí DT, Možnosti efektivního hodnocení žáků pomocí DT, případové studie zavádění DT, příklady dobré praxe a konzultace).

Pedagogové byli vzdělávání také např. v oblasti čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti a polytechnického vzdělávání.

Důraz byl kladen také na problematiku společného vzdělávání, která byla řešena na konferenci pořádané projektem KAP, ale i v rámci aktivit projektu IKAP II (péče o nadané a mimořádně nadané žáky, využití šachů k podpoře rovných příležitostí atd.). Speciální vzdělávání pak bylo online formou poskytnuto asistentům pedagoga, kteří měli možnost absolvovat sérii čtyř webinářů na témata vztahující se k náplni jejich práce.

Vedení škol bylo vzděláváno online formou i prezenčně v oblasti soft skills, akčního plánování, právních norem apod.

Projekt IKAP také v rámci jedné ze svých aktivit (Sborovna) umožnil pedagogickým pracovníkům vzdělávání v oblasti didaktiky, metodiky, sdílení zkušeností a příkladů inspirativní praxe, seznamování s novými metodami a formami výuky a dalšími odbornými kompetencemi potřebnými pro zkvalitňování jejich práce. Postupně vznikají jednotlivé sekce (např. zástupců ředitelů, asistentů pedagoga, pedagogů volného času, speciálních pedagogů atd.).

Cíl E1: Spolupráce s organizacemi, zaměstnavateli a dalšími partnery v zájmu zvýšení uplatnitelnosti absolventů škol

Zlínský kraj je součástí regionálních platform, které mapují stav a navrhují opatření podporující vazbu mezi vzděláváním a trhem práce, jde např. o Krajskou ekonomickou radu Východní Moravy, Pakt zaměstnanosti Zlínského kraje, Observatoř trhu práce a další.

Kraj podporuje účast žáků v rámci praktického vyučování na pracovištích firem. Spolupráce firem a škol v této oblasti je velmi vysoká, což odráží zájem škol, žáků i zaměstnavatelů. Pandemická opatření v tomto školním roce zasáhla i tuto oblast. Žáci v tomto období absolvovali praktické vyučování ve firmách velmi omezeně.

Cíl E2: Podpora polytechnického vzdělávání v MŠ, ZŠ a SŠ

Podpora polytechnického vzdělávání byla Zlínským krajem naplňována prostřednictvím projektu IKAP II (II/2020 – XI/2023). V rámci tohoto projektu byly realizovány aktivity zaměřené na:

- sdílení odborných učeben, laboratoří a dílen na středních školách pro žáky základních škol,
- volnočasové aktivity polytechnického zaměření pro žáky základních a středních škol organizované na středních školách,
- účast žáků základních škol na výukových programech center technického a přírodovědného vzdělávání (např. Experimentária při SPŠ Otrokovice, Hi-Tech centru při SPŠ a OA Uherský Brod),
- polytechnické vzdělávání pro žáky oborů všeobecného vzdělávání,

- polytechnické aktivity pro žáky mateřských škol,
- vzdělávání učitelů MŠ a ZŠ zaměřené na rozvíjení polytechnického vzdělávání ve výuce,
- tvorba aplikace ROSTEM motivující žáky ZŠ k účasti na aktivitách rozvíjejících polytechnické vzdělávání.

Cíl E3: Rozvoj kariérového poradenství ve školách ve Zlínském kraji

Ve sledovaném období pokračovalo v činnosti Centrum kariérového poradenství Zlínského kraje (dále jen CKP). V první polovině školního roku probíhaly přípravy obsahové náplně dlouhodobých vzdělávacích akcí v oblasti kariérového poradenství a prevence předčasných odchodů.

V oblasti kariérového poradenství byl připravován Přípravný kurz pro složení zkoušky profesní kvalifikace kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu. Navázal na úspěšné Vzdělávání školních kariérových poradců, které probíhalo v předchozím školním roce a kterého se účastnilo více jak 60 pedagogických pracovníků základních a středních škol Zlínského kraje. V oblasti prevence předčasných odchodů připravilo CKP dvoudenní úvodní vzdělávání, na které pak v dalším období budou navazovat další podpůrné aktivity.

Ve sledovaném období se konala dvě setkání platformy Sborovna na téma kariérové poradenství. Sborovna je určena pro učitele základních a středních škol a nabízí prostor, v němž se mohou scházet a vyměňovat si zkušenosti a poznatky z praxe. Na prvním online setkání sekce Kariérové poradenství byli účastníci seznámeni s fungováním platformy, byly jim představeny aktivity Centra kariérového poradenství Zlínského kraje a diskutovala se témata jako potřeby školních kariérových poradců. Tématem dalšího setkání pak byla Spolupráce s rodiči v tématech kariérového poradenství a kariévní portfolio. Obou setkání platformou se účastnilo celkem 71 pedagogických pracovníků.

Informace ke kariérovému poradenství byly pedagogickým pracovníkům, žákům i rodičům dostupné také na informační platformě kariérového poradenství „Průvodce kariérou“ (pruvodcekarierou.zkola.cz).

Cíl E4: Rozvoj mezinárodní spolupráce ve školství a vzdělávání na území ZK

Zlínský kraj podporoval školy a školská zařízení v realizaci projektů mezinárodní spolupráce. Za tímto účelem zejména zajišťoval pravidelný přenos aktuálních informací o programech a možnostech mezinárodní spolupráce směrem ke školám a školským zařízením.

Nejvíce využívaný je program Erasmus+. Jedná se o program Evropské komise, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání. V České republice je administrován Domem zahraniční spolupráce. V tomto programu byl ve sledovaném období největší zájem o podporu v Klíčové akci 1 – mobilita žáků v odborném vzdělávání a přípravě, kdy školy mohou vysílat žáky na zahraniční praktické stáže v podnicích nebo odborných školách a tato stáž může trvat od dvou týdnů do tří měsíců. Dle statistik Domu zahraniční spolupráce bylo ve Výzvě k předkládání návrhů v programu Erasmus+ ve sledovaném období podáno subjekty ze Zlínského kraje celkem 11 žádostí o mobilitu žáků v odborném vzdělávání, úspěšných bylo 9, a v 8 případech jde o střední odborné školy zřizované Zlínským krajem. Na stáže nejvíce vyjížděli žáci studující technické a stavební obory, obchod a administrativu, zdravotnictví a sociální péči. Školy dále realizují školní partnerství (ve sledovaném období byly podány 4 žádosti, schváleny byly 3 z nich a ve všech úspěšných případech jde o střední školy zřizované Zlínským krajem), kdy se zahraniční školou spolupracují na společném tématu, vyměňují si zkušenosti nebo organizují aktivity na mezinárodní i lokální úrovni.

Aktivity škol a školských zařízení v oblasti mezinárodní spolupráce byly součástí pravidelného hodnocení ředitelů/ředitelky škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Zlínský kraj v daném školním roce ukončil realizaci mezinárodního projektu Erasmus+ Shaping, Enhancing and Nurturing STEM in Europe (SENSE), který řešil metody spolupráce škol a zaměstnavatelů, zvýšení zájmu mladých lidí o studium na odborných školách se zaměřením na dívky a mladé ženy a na podporu mladých talentů v přírodovědných a technických oborech.

Cíl F1: Zavádění digitální technologie do výuky

Tato priorita stanovená v DZ ZK 2020 byla velmi intenzivně naplňovaná díky pandemickým opatřením během celého školního roku 2020/2021, ve kterém se drtivá většina výuky odehrávala distančním způsobem.

Školy a jejich pedagogičtí pracovníci byli nuceni zavádět distanční výuku, a to zejména prostřednictvím on-line vyučovacích hodin, což si na nich vynutilo rozšíření kompetencí v oblasti využívání digitálních technologií ve výuce. Zlínský kraj v rámci projektu KAP zajistil 22 středním školám proškolení celého pedagogického sboru zaměřeného na využití digitálních technologií ve výuce. Vzdělávání v této oblasti byly poskytovány i dalšími vzdělavateli, např. Národním pedagogickým institutem ČR.

Zlínský kraj realizuje smlouvu na hromadné licence operačního systému Windows a nástroje Microsoft 365 pro 89 z 99 škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem, prostřednictvím nichž je mohou využívat všichni pedagogičtí pracovníci, žáci a studenti, a to nejen na školních počítačích, ale také na domácích zařízeních.

Základní školy měly možnost čerpat mimořádné finanční prostředky MŠMT na nákup mobilní digitální techniky na zajištění distančního vzdělávání. Samotné školy, neziskové organizace a další subjekty nabízely zapůjčení notebooků a tabletů, ale i zajištění datového připojení pro žáky, kteří potřebné vybavení neměli k dispozici.

Cíl F2: Rozvoj komunikační dovednosti v cizím jazyce

Velmi významným prvkem v oblasti rozvoje komunikačních dovedností v cizím jazyce byly určité projekty mezinárodní spolupráce. Nejvyužívanějším programem byl Erasmus+, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání. Nejvíce se stáží účastní žáci studující technické a stavební obory, obchod a administrativu, zdravotnictví a sociální péči.

Další možnou formou mezinárodní spolupráce jsou potom školní partnerství, kdy naše školy v rámci spolupráce se zahraniční školou řešily konkrétní společné téma, vyměňovaly si zkušenosti nebo organizovaly aktivity na lokální i mezinárodní úrovni.

Rozvoj komunikačních dovedností v cizím jazyce výrazně podporuje také výuka vybraných předmětů v cizím jazyce. Ve školním roce 2020/2021 využívaly tuto možnost tři střední školy zřizované Zlínským krajem. Ve většině případů byl vyučovacím jazykem jazyk anglický, ale bylo možné se setkat i s jazykem francouzským.

Cíl F3: Rozvoj znalostí a dovedností žáků ve vzdělávání pro udržitelný rozvoj v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Napříč Zlínským krajem působí asi šest stovek škol a školských zařízení. Zhruba jedna třetina je aktivní v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Tyto školy a školská zařízení s trvalým zájmem o myšlenky a aktivity EVVO se zapojují do sítě M.R.K.E.V. a Mrkvička. Příklady dobré praxe podporující vzdělávání k udržitelnému rozvoji žáků a studentů jsou prezentovány na významných akcích celokrajského významu. Můžeme mezi ně zařadit tradiční krajskou konferenci EVVO, vzdělávání školních koordinátorů EVVO, pravidelné elektronické rozesílky nebo webové stránky Lísky, z.s., která je zastřešující organizací sdružující zainteresované subjekty na území Zlínského kraje. V rámci Dne Zlínského kraje, který proběhl 25. 9. 2021, byly prezentovány některé organizace působící v oblasti EVVO a jejich aktivity, mj. Farmářskou stezkou a Festivalem řemesel pro děti. V pravidelně vyhlášeném rozvojovém programu Zlínského kraje Podpora ekologických aktivit v kraji jsou realizovány kvalitní projekty podporující vzdělávání a udržitelný rozvoj se zaměřením na environmentální oblast.

Cíl G1: Koordinace a podpora funkčního systému primární prevence na území Zlínského kraje

Krajský plán primární prevence rizikového chování ve Zlínském kraji 2019-2027 představoval klíčový dokument kraje v oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, byl zpracováván na základě Metodického doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) k primární prevenci rizikového chování u dětí,

žáků a studentů ve školách a školských zařízeních při respektování regionálních potřeb. Vycházel z Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027. Koordinací primární prevence rizikového chování (PPRCH) se ve Zlínském kraji v samostatné působnosti zabýval Odbor školství, mládeže a sportu, Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů krajského úřadu, kde tuto funkci zabezpečovala krajská školská koordinátorka prevence. V oblasti prevence rizikového chování se jednalo zejména o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podporu vytváření struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě o podporu vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek, nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. Za účelem vertikální i horizontální koordinace činností realizovaných v rámci krajské strategie prevence rizikového chování krajská školská koordinátorka spolupracovala především s krajským protidrogovým koordinátorem, krajským koordinátorem prevence kriminality, dále s krajským koordinátorem romských poradců zařazenými na Odbor Kanceláře hejtmána a dalšími subjekty. Na úrovni obcí metodicky podporovala ředitele škol a školských zařízení, školní metodiky prevence ve všech typech škol a metodiky prevence působící v Krajské pedagogicko-psychologické poradně Zlín, která je příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Úzce spolupracovala s odbornými pracovníky pro oblast primární prevence MŠMT ČR, Klinikou adiktologie, 1. LF UK a VFN v Praze a s Odbornou společností pro prevenci rizikového chování, z.s. (OSPRCH z.s.).

Cíl G2: Podpora přímé práce s primární cílovou skupinou

Zlínský kraj podporoval realizaci preventivních programů zaměřených na specifickou primární prevenci ve školách a školských zařízeních a vyčlenil z rozpočtu finanční prostředky na prevenci rizikového chování. Další finanční prostředky na PPRCH byly poskytovány školám, školským zařízením a nestátním neziskovým organizacím (NNO) ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT ČR. Pro oblast specifické prevence rizikového chování bylo v rámci dotačního řízení kraje vyčleněno celkem 500 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 800 tis. Kč pro NNO. Podáno bylo celkem 15 projektových žádostí od škol a školských zařízení a 13 projektů ze strany NNO, přičemž schváleno k podpoře bylo 11 projektů ze strany škol a školských zařízení a 8 projektů ze strany NNO. Realizace XIV. ročníku Krajské konference k PPRCH na téma Podpora duševního zdraví na školách byla z důvodu zhoršené pandemické situace zrušena. Z téhož důvodu neproběhl ani VIII. ročník Krajské konference k PPRCH pro mateřské školy. Vzdělávání a zkvalitňování práce metodiků prevence se tak přesunulo do kyberprostoru s použitím digitálních technologií na národní, krajské i oblastní úrovni. Tradiční Ocenění školních metodiků prevence za jejich kvalitní a přínosnou práci v oblasti prevence bylo zrušeno. Nominovat školní metodiky prevence za jejich přínos v oblasti prevence bylo možné v rámci Ocenění pedagogických pracovníků Zlínského kraje, které nebylo z důvodu pandemie covid-19 vyhlášeno.

Cíl G3: Mapování a evaluace výskytu rizikového chování na území ZK

Programy primární prevence rizikového chování ve školách Zlínského kraje představují základní strategii v oblasti PPRCH dětí a mládeže. Jejich tvorba byla založena na analýze aktuální situace rizikového chování dětí a mládeže, identifikovaných problémech, potřebách a prioritách.

Mapování výskytu rizikového chování u dětí a mládeže ZK za školní rok 2020/2021 probíhalo na základě vyhodnocení údajů uvedených v celorepublikovém elektronickém Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Pro školní rok 2020/2021 ze získaných dat vyplynulo, že hlavními problémy škol Zlínského kraje v oblasti projevů rizikového chování u dětí a mládeže byly: špatné vztahy mezi žáky 20,5 %, užívání tabáku 19,4 %, záškoláctví 12,4 %, závislostní chování pro nelátkové závislosti 8,9 % a další. Kombinace prezenční výuky a distančního vzdělávání představovala pro školu, žáky i rodiče specifickou situaci, která byla zcela odlišná od běžného stavu. Výhodiskem efektivní primární prevence byla proto kontinuita, systematickosti a komplexnosti preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa. Zveřejňování informací k primární prevenci rizikového chování, koncepčních, odborných a metodických materiálů probíhalo prostřednictvím webových stránek kraje, portálu ZKOLA, webu Prevence-info.cz a v časopise Prevence.

Cíl H1: Zlepšení kvality profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení

Tento cíl byl naplňován zejména prostřednictvím akčního plánování a navázané spolupráce mezi krajským akčním plánem a místními akčními plány. Všichni tito výše zmiňovaní aktéři se i přes nepříznivou epidemiologickou situaci věnovali profesnímu rozvoji pedagogických pracovníků, které bylo většinou přesunuto do online prostředí.

Spolupráce pak probíhala také s projekty SYPO (Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů) a P-KAP, které oba mimo jiné cílí také na rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků. Právě pod projekt SYPO byly přesunuty pedagogické kabinety jednotlivých předmětů, které původně fungovaly v rámci projektu IKAP, který však k 31. 8. 2020 skončil. V rámci projektu IKAP II, který začal 1. 1. 2021, pak byla uskutečněna aktivita Sborovna, kde se pedagogičtí pracovníci setkávali ne dle jednotlivých předmětů (jak tomu bylo u pedagogických kabinetů), ale spíše podle role pedagogického pracovníka ve škole (např. sekce zástupců ředitelů, asistentů pedagoga, speciálních pedagogů, pedagogů volného času atd.).

Pro ředitele středních škol Zlínského kraje všech zřizovatelů bylo prostřednictvím projektu Krajský akční plán připraveno několik vzdělávacích akcí online formou i prezenčně v oblasti soft skills, akčního plánování, právních norem apod.

9. Ekonomická část

9.1 Výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

9.1.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem

K 31. 12. 2021 bylo financováno z rozpočtu kraje celkem 99 škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem.

Celkové náklady na zajištění chodu příspěvkových organizací v roce 2021 představovaly částku 3 992 130,97 tis. Kč, z toho:

- Náklady na hlavní činnost 3 943 989,77 tis. Kč.
- Náklady na doplňkovou činnost 48 141,20 tis. Kč.

Z ročních provozních nákladů za rok 2021 představuje hlavní činnost 98,79 % nákladů a doplňková činnost 1,21 % nákladů. Doplňková činnost ekonomicky využívá nemovitý majetek, strojové zařízení a vybavení škol a také schopnosti a odbornost pracovníků organizací. Prostředky získané doplňkovou činností jsou využívány ke kompenzaci případné ztráty hlavní činnosti a dále jsou přidělovány do fondu odměn a rezervního fondu. Z rezervního fondu jsou pak použity k rozvoji hlavní činnosti organizace.

Tabulka 26 - Přehled celkových nákladů v letech 2018 až 2021 (v tis. Kč)

	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
Náklady HČ	2 866 567,19	97,38	3 231 444,52	97,57	3 617 764,79	98,65	3 943 989,77	98,79
Náklady DČ	77 062,66	2,62	80 492,69	2,43	49 359,88	1,35	48 141,20	1,21
Celkem	2 943 629,85	100,00	3 311 937,21	100,00	3 667 124,67	100,00	3 992 130,97	100,00
Meziroční nárůst (v %)		4,50		12,51		10,72		8,86
Meziroční nárůst (v tis. Kč)	112 834,57		368 307,36		355 187,46		325 006,30	

Celkové náklady za rok 2021 jsou vyšší o 325 006,30 tis. Kč oproti roku 2020, což je nárůst o 8,86 %. V porovnání s předcházejícím rokem je výše nákladů ovlivněna vyššími transfery z MŠMT (o 314 747,73 tis. Kč) a vyššími vlastními zdroji (o 36 002,16 tis. Kč). Oproti roku 2020 klesla výše příspěvků na provoz (o 672,54 tis. Kč), účelových transferů (o 22 852,38 tis. Kč) a doplňkové činnosti (o 1 218,68 tis. Kč). Náklady na projekty hrazené z evropských strukturálních fondů byly oproti roku 2020 vyšší o 29 848,76 tis. Kč a v roce 2021 činily 74 737,82 tis. Kč.

Největší podíl z celkových nákladů hlavní činnosti příspěvkových organizací (škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem) představují přímé náklady – 83,52 %. Do této skupiny patří mzdové náklady (platy zaměstnanců, ostatní platby za provedenou práci, náhrady za dočasnou pracovní neschopnost), zákonné pojištění, příděl FKSP a ostatní přímé náklady (preventivní prohlídky, ostatní povinné pojištění hrazené zaměstnavatelem, učební pomůcky, ochranné pomůcky, cestovné, školení a vzdělávání).

Další část nákladů, tj. 16,48 %, představují provozní náklady – to jsou náklady na zajištění provozu organizace a náklady úzce související se zajištěním odborného výcviku a vzdělávání, které jsou hrazeny z příspěvku na provoz od zřizovatele. Do provozních nákladů patří materiálové náklady, náklady na energie, opravy a udržování, odpisy majetku, veškeré služby, pojištění, cestovné, výdaje na reprezentaci a ostatní náklady.

Podíl těchto dvou skupin a jejich krytí dotacemi je patrný z tabulky 27. Náklady, přímé i provozní, jsou z 90,33 % kryty transfery z MŠMT a příspěvky na provoz z rozpočtu zřizovatele, zbylých 9,67 % nákladů zajišťují organizace z vlastních zdrojů, tj. tržbami za výrobky, službami, pronájmy, ostatními výnosy, prostředky z vlastních fondů a zdroji z evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi.

Tabulka 27 - Přehled celkových nákladů z hlavní činnosti v letech 2018 až 2021 (v tis. Kč)

	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%
Přímé náklady	2 235 400,71	77,98	2 583 680,59	79,95	2 990 252,04	82,65	3 294 134,65	83,52
Kryto dotací*	2 119 607,58		2 427 608,29		2 890 939,35		3 203 215,01	
Kryto dotací (v %)	94,82		93,96		96,68		97,24	
Provozní náklady	631 166,48	22,02	647 763,93	20,05	627 512,75	17,35	649 855,12	16,48
Kryto příspěvkem	340 904,21		348 017,00		350 648,99		359 482,67	
Kryto příspěvkem (v %)	54,01		53,73		55,88		55,32	
Projekty ESF**	40 789,15		60 977,53		44 889,06		74 737,82	
Celkové náklady	2 866 567,19	100,00	3 231 444,52	100,00	3 617 764,79	100,00	3 943 989,77	100,00
Kryto dotací a příspěvkem	2 460 511,79		2 775 625,29		3 241 588,34		3 562 697,68	
Kryto dotací a příspěvkem (v %)	85,83		85,89		89,60		90,33	

* Vykazovaná částka přímých dotací je již upravena o hodnotu vrátek z přímých ONIV

** Projekty ESF = OP VVV – P03 UZ 33063

9.1.2 Přímé vzdělávací výdaje

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje poskytované z MŠMT jsou přidělovány prostřednictvím normativů MŠMT a krajských normativů v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., vyhláškou o krajských normativních č. 310/2018 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Finanční prostředky jsou poskytovány především na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, výdaje školy na dopravu při akcích v rámci vzdělávání, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně, rovněž na výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Prostředky na přímé vzdělávací výdaje jsou poskytovány v rozpisu na závazné ukazatele:

- limit objemu prostředků na neinvestiční výdaje celkem,
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady,
- limit počtu zaměstnanců.

V roce 2021 byly poskytnuty tyto prostředky školám a školským zařízením zřizovaným krajem v celkové výši 3 211 113 tis. Kč. Oproti roku předcházejícímu jsou vyšší o 314 196 tis. Kč. Toto navýšení je důsledkem mzdové politiky v oblasti regionálního školství a také zavedením nového systému financování regionálního školství od roku 2020.

Podrobnější údaje ukazují následující tabulky.

Tabulka 28 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem (v tis. Kč)

Výdaj	2018	2019	2020	2021
Mzdové výdaje	1 545 267	1 771 574	2 101 409	2 326 764
Odvody	555 685	637 126	751 762	831 947
Ostatní	21 312	22 460	43 746	52 401
Celkem	2 122 264	2 431 160	2 896 917	3 211 113

Tabulka 29 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018		2019		2020		2021	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami	13 444	9 832	16 291	11 920	17 031	12 479	19 045	13 949
Základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	172 783	125 096	203 694	147 499	244 904	175 067	273 715	198 280
Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích	1 313 686	954 861	1 498 723	1 090 291	1 800 470	1 302 464	2 012 944	1 452 399
Školní stravování	78 975	57 330	90 444	65 737	98 174	71 585	109 736	80 075
Školní družiny a kluby	14 437	10 615	16 961	12 471	24 951	18 374	29 077	21 412
Domovy mládeže, internáty	78 896	57 713	90 543	66 257	100 518	73 606	114 334	83 666
Pedagogicko-psychologické poradenství	51 678	37 374	60 942	44 126	64 218	46 702	69 335	50 490
Vyšší odborné školy	24 797	18 074	27 908	20 372	29 051	21 219	35 904	26 207
Základní umělecké školy	279 497	205 590	321 569	236 542	403 218	296 164	431 183	316 385
Dětské domovy	94 071	68 782	104 085	76 359	114 382	83 748	115 840	83 901
Celkem	2 122 264	1 545 267	2 431 160	1 771 574	2 896 917	2 101 408	3 211 113	2 326 764

V roce 2021, stejně jako v předešlých letech, nejvyšší jednotkové výdaje vykazují dětské domovy, následují jednotkové výdaje na děti a žáky ve speciálních základních školách a speciálních mateřských školách.

Tabulka 30 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami	147 736	169 698	168 624	202 606
Základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	177 032	211 960	254 843	286 014
Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích	64 889	74 275	89 571	99 636
Školní stravování	5 201	5 902	6 239	6 681
Školní družiny a kluby	31 453	36 872	53 890	62 666
Domovy mládeže, internáty	34 392	40 840	41 709	45 031
Vyšší odborné školy	52 425	63 140	61 419	64 460
Základní umělecké školy	18 781	21 646	27 363	29 794
Dětské domovy	402 013	435 502	478 586	499 310

Kromě prostředků přidělovaných školám a školským zařízením prostřednictvím normativů jsou jim poskytovány prostředky účelové. V roce 2021 bylo školám a školským zařízením zřizovaným krajem poskytnuto účelově celkem 40 427 tis. Kč. Oproti roku předchozímu se jedná o celkový pokles ve výši cca 86,5 mil. Kč. Důvodů snížení těchto dotací je několik. Jednak je to přechod na nový systém financování regionálního školství od roku 2020, kdy prostředky na účelové dotace z MŠMT jsou přesouvány do přímých výdajů na vzdělávání, pokles u dotací z Operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání je způsoben jejich nerovnoměrným čerpáním v jednotlivých letech a k dalšímu snížení dochází u investičních dotací z prostředků kraje, kdy v předchozím roce byl podíl investic kraje mimořádně vysoký. Podrobný přehled účelových dotací od roku 2018 uvádí následující tabulka.

Tabulka 31 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaných Zlínským krajem (v tis. Kč)

Účel	2018	2019	2020	2021
ze SR a EU				
Podpora financování ZŠ a SŠ při zavádění změny systému financování RgŠ	0	14 757	0	0
Vyrovnaní mezikrajových rozdílů v odměňování pedagogických pracovníků	0	35 735	0	0
Finanční zajištění překryvání přímé pedagogické činnosti učitelů se zohledněním provozu mateřských škol	0	421	0	0
Podpora financování přímé pedagogické činnosti učitelů do nároku PHmax	0	0	7 786	0
Mimořádné odměny zaměstnanců DD za práci po dobu nouzového stavu	0	0	7 396	0
Rekreační pobyty dětí a mládeže dětských domovů ČR	0	0	0	223
Spolu po COVIDu	0	0	0	1 750
Soutěže a přehlídky	974	2 116	2 113	482
Podpora integrace romské komunity	284	326	277	386
Podpora odborného vzdělávání	7 439	5 300	0	0
Sportovní gymnázia	5 399	5 839	1 110	1 116
Excelence středních a základních škol	1 677	1 757	1 614	0
Kulturní aktivity	80	55	60	0
Vybavení diagnostickými nástroji	243	495	610	0
Podpora navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních	5 337	5 871	0	0
Asistenti pedagoga	132	0	0	0
Podpora výuky plavání v základních školách	47	107	29	0
Podpora vzdělávání národnostních menšin	0	38	0	25
Podpora vzdělávání cizinců ve školách	0	14	8	0
OP VVV – Prioritní osa 3	22 458	85 072	30 160	5 193
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	640	489	0	0
OP Přeshraniční spolupráce ČR-SR	0	0	132	183
OP Přeshraniční spolupráce ČR-SR invest.	0	0	44	16
Vybraná podpůrná opatření při vzdělávání - investice	0	1 546	0	0
Jazyková cena LABEL	0	0	200	0
Agrokomplex – podpůrné programy APK - NIV	0	51	0	0
Celkem ze SR a EU	44 710	159 989	51 539	9 374
z prostředků kraje				
Podpora řemesel	3 435	3 693	3 917	3 889
Účelová dotace z Odboru řízení dotačních programů	5 313	1 043	1 935	911
Účelová dotace z Odboru investic	20 441	24 488	69 492	26 253
Celkem z kraje	29 189	29 224	75 344	31 053
Ú h r n e m	73 899	189 213	126 883	40 427

Podrobné údaje o průměrných platech a o jejich vývoji v letech 2018 až 2021 dle jednotlivých typů škol a školských zařízení za pedagogické a nepedagogické zaměstnance poskytují následující tabulky.

Tabulka 32 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Základní umělecké školy	32 147	36 716	44 685	47 159
Střední odborná učiliště	33 766	39 114	42 763	46 970
Gymnázia	35 743	41 951	48 130	52 793
Střední odborné školy	35 436	40 603	46 040	51 380
Vyšší odborné školy	35 014	42 296	45 616	49 828
Konzervatoře	35 775	41 823	47 396	51 763
Speciální mateřské školy	26 417	28 887	32 038	35 064
Mateřské školy při zdravotnických zařízeních	24 732	31 264	38 615	41 876
Speciální základní školy	32 703	37 844	40 973	44 071
Základní školy při zdravotnických zařízeních	35 342	41 967	48 293	52 069
Speciálně pedagogická centra	31 803	37 060	40 361	45 140
Speciální střední školy	32 783	38 920	44 489	49 347
Internáty speciálních ZŠ	30 669	34 670	36 139	37 590
Školní družiny	26 036	29 434	31 423	34 454
Školní kluby	25 486	30 979	35 552	38 105
Domovy mládeže	29 052	34 593	36 849	40 052
Dětské domovy	32 307	36 723	42 453	43 850
Pedagogicko-psychologické poradny	35 670	40 084	41 322	44 811
Celkem	33 864	39 131	44 249	48 215

Tabulka 33 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Základní umělecké školy	22 002	23 866	32 349	32 624
Střední odborná učiliště a učiliště	22 156	24 656	28 768	30 070
Gymnázia	21 071	23 403	28 422	29 747
Střední odborné školy	22 694	24 414	28 812	31 420
Vyšší odborné školy	20 313	23 537	28 227	29 891
Konzervatoře	20 811	23 751	28 525	31 538
Speciální mateřské školy	17 451	20 679	22 783	24 305
Speciální základní školy	20 992	24 267	28 119	29 160
Základní školy při zdravotnických zařízeních	23 358	26 076	34 736	34 974
Speciálně pedagogická centra	27 680	30 924	34 521	33 996
Speciální střední školy	22 224	25 228	30 905	33 765
Internáty speciálních ZŠ	18 162	18 971	21 196	23 228
Domovy mládeže	17 128	18 783	21 253	23 513
Dětské domovy	22 413	24 664	29 192	29 300
Pedagogicko-psychologické poradny	26 540	27 832	28 746	32 410
Školní jídelny	18 638	20 838	23 542	24 925
Celkem	20 863	23 075	27 106	28 631

9.1.3 Provozní výdaje

Provozní výdaje kryté příspěvky na provoz z rozpočtu kraje pro školy a školská zařízení zřizovaná Zlínským krajem v roce 2021 představovaly částku 372 797,33 tis. Kč. V porovnání s rokem 2020 došlo ke snížení objemu

poskytnutých příspěvků na provoz o 984,57 tis. Kč. V rámci příspěvků na provoz byla vyčleněna částka 4 170,31 tis. Kč na platy a 1 284,24 tis. Kč na ostatní osobní náklady. V rámci příspěvků na provoz bylo poskytnuto na stipendia středním zdravotnickým školám 192,00 tis. Kč.

Školám a školským zařízením poskytl v roce 2021 příspěvky na neinvestiční záměry Odbor investic v celkové výši 26 253,03 tis. Kč a Odbor řízení dotačních projektů v celkové výši 910,81 tis. Kč.

Na „Podporu řemesel v odborném školství“ byl v roce 2021 poskytnut účelový příspěvek ve výši 4 171,20 tis. Kč, z toho školám zřizovaným Zlínským krajem bylo poskytnuto 3 889,60 tis. Kč a soukromým školám 281,60 tis. Kč.

V následující tabulce je rozepsána výše příspěvků na provoz poskytnutých z rozpočtu kraje v jednotlivých letech a procento udává podíl, který dostávají jednotlivé typy škol a školských zařízení z celkově poskytnutých příspěvků v konkrétním roce.

Tabulka 34 - Přehled poskytnutých příspěvků na provoz z rozpočtu ZK v letech 2018 až 2021

Typ školy, školského zařízení	2018		2019		2020		2021	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Gymnázia	75 709,000	21,22	74 443,000	20,83	78 538,684	21,01	75 013,027	20,12
Střední odborné školy	102 934,000	28,84	108 161,434	30,26	108 982,160	29,16	106 182,174	28,48
Střední odborná učiliště	104 387,000	29,25	109 499,501	30,64	115 214,061	30,82	114 317,770	30,66
Odborná učiliště	4 566,000	1,28	4 313,000	1,21	4 791,312	1,28	4 607,281	1,24
Základní umělecké školy	5 103,000	1,43	1 732,000	0,48	1 618,225	0,43	4 362,996	1,17
Speciální školy	32 311,600	9,05	28 094,437	7,86	29 677,000	7,94	32 512,464	8,72
Dětské domovy	24 484,000	6,86	23 824,000	6,67	24 506,000	6,56	26 256,719	7,04
Plavecké školy	147,000	0,04	12,000	0,00	3 182,455	0,85	2 274,000	0,61
Pedagogicko- psychologické poradny	7 217,000	2,02	7 344,000	2,05	7 272,000	1,95	7 270,899	1,95
Celkem	356 858,600	100,00	357 423,372	100,00	373 781,897	100,00	372 797,330	100,00

Celkové provozní náklady v hlavní činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Zlínským krajem v roce 2021 představují částku 649 855,12 tis. Kč, oproti roku 2020 je zde zvýšení o 22 342,37 tis. Kč, tj. o 3,56 %.

Výše provozních nákladů mezi jednotlivými roky je ovlivněna poskytnutými příspěvky na provoz, zapojením finančních fondů, vlastními a cizími zdroji a také náklady na projekty financovanými z Evropských strukturálních fondů a účelovými dotacemi. V roce 2021 došlo oproti roku 2020 k poklesu pouze u nákladů na opravy a udržování majetku. Naopak vzrostly náklady na drobný dlouhodobý hmotný majetek, ostatní nákup materiálu, energie, nájemné, ostatní služby, odpisy, jak je zřejmé z údajů v tabulce Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2018 až 2021 (Příloha, kapitola 2).

Největší položku v nákladech roku 2021 představují **odpisy majetku** (143 985,03 tis. Kč), které představovaly 22,16 % z celkových provozních nákladů. Náklady na odpisy majetku se oproti roku 2020 navýšily o 5 892,24 tis. Kč. Spotřeba **energie** byla také významnou položkou nákladů a představovala v roce 2021 náklady v celkové výši 101 724,40 tis. Kč, tj. 15,65 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2020 je také patrný nárůst **nákladů na drobný dlouhodobý majetek**, a sice o 8 229,17 tis. Kč, v roce 2021 činily tyto náklady 71 359,16 tis. Kč, což je 10,98 % z celkových provozních nákladů. Náklady na **ostatní služby** v roce 2021 představovaly částku 76 477,07 tis. Kč, tj. 11,77 % podíl v provozních nákladech. V roce 2021 činily ostatní náklady částku 117 806,55 tis. Kč, což je 18,13 % celkových provozních nákladů. V položce ostatní náklady jsou zahrnuty náklady na potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace a internet, poštovní, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné a školení.

Náklady na **opravy a udržování** dosáhly v roce 2021 celkové výše 74 321,27 tis. Kč, což představuje 11,44 % z celkových provozních nákladů. Oproti roku 2020 činí pokles nákladů na opravy a udržování o částku 40 046,53 tis. Kč.

Hodnocení provozních nákladů dle jednotlivých typů škol a školských zařízení

K 31. 12. 2021 byl Zlínský kraj zřizovatelem 99 školských příspěvkových organizací. Z tabulky Přehled nákladů v letech 2018 až 2021 podle typu školy a školského zařízení (Příloha, kapitola 3) je zřejmý počet organizací v jednotlivých skupinách.

Střední odborná učiliště v roce 2021 čerpala celkové náklady ve výši 952 212,63 tis. Kč, náklady byly z 12,00 % (114 282,67 tis. Kč) kryty příspěvkem na provoz z rozpočtu kraje. V roce 2021 byl středním odborným učilištěm poskytnut účelový příspěvek pro vybrané učební obory v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ v celkové výši 2 326,90 tis. Kč.

Celkové náklady **středních odborných škol** v roce 2021 činily 1 025 912,62 tis. Kč, z nichž bylo 10,35 % (106 182,17 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Účelový příspěvek zřizovatele v rámci programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory představoval částku 1 133,00 tis. Kč.

Celkové náklady **gymnází** byly v roce 2021 na úrovni 805 739,74 tis. Kč, z nichž bylo 9,31 % (75 013,03 tis. Kč) financováno z příspěvku na provoz zřizovatele. Celkový účelový příspěvek pro gymnázia v programu „Podpora řemesel v odborném školství“ pro vybrané obory činil 429,70 tis. Kč.

Celkové náklady **speciálních škol** v roce 2021 činily 415 287,27 tis. Kč, z nichž 7,83 % (32 509,23 tis. Kč) bylo kryto z příspěvku na provoz zřizovatele.

Celkové náklady u **dětských domovů** představovaly částku 149 413,03 tis. Kč, z nichž bylo 17,57 % (26 256,72 tis. Kč) pokryto z příspěvku na provoz zřizovatele. Provoz těchto zařízení převážně hradí zřizovatel a jen malá část nákladů je kryta sociálními dávkami dětí, případnými sponzorskými dary nebo ošetřovným od rodičů.

Celkové náklady **speciálních odborných učilišť** v roce 2021 činily 51 527,06 tis. Kč, z nichž 8,94 % (4 607,28 tis. Kč) bylo financováno z příspěvku na provoz od zřizovatele.

Základní umělecké školy si hradí provozní náklady z vlastních zdrojů, tj. prostředky získanými ze školného a pronájmů. Celkové náklady na chod těchto zařízení představovaly částku 482 774,48 tis. Kč. V roce 2021 byly poskytnuty základním uměleckým školám příspěvky na provoz ve výši 4 363,00 tis. Kč, tj. 0,90 %.

Poslední skupinou školských příspěvkových organizací jsou takzvané „nenormativní“ organizace.

Náklady **plavecké školy** jsou financovány z vlastních i cizích zdrojů. V roce 2021 byl Plavecké škole Uherské Hradiště poskytnut příspěvek na provoz v celkové výši 2 274,00 tis. Kč (tj. 29,42 %). Celkové provozní náklady činily 7 728,30 tis. Kč.

Provozní náklady **Krajské pedagogicko-psychologické poradny a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín** představovaly částku 53 394,64 tis. Kč, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele činil 7 270,90 tis. Kč, což je 13,62 %.

Financování provozních nákladů škol

Provozní náklady škol a školských zařízení jsou financovány v průměru z 55,32 % z příspěvku na provoz zřizovatele, 11,26 % činily účelové dotace, 28,31 % vlastní a cizí zdroje a 5,11 % prostředky vlastních peněžních fondů.

Fond investic byl zapojen do provozu k financování oprav a údržby nemovitého majetku. V roce 2021 v celkové výši 18 204,69 tis. Kč, což je oproti roku 2020 nižší zapojení fondu investic o 917,05 tis. Kč.

Rezervní fond je využíván k rozvoji hlavní činnosti organizací. V roce 2021 byl zapojen do provozu ve výši 12 874,80 tis. Kč, což je proti roku 2020 snížení o 678,33 tis. Kč. Rezervní fond byl použit také k převodům do investičních fondů se souhlasem zřizovatele (v celkové výši 2 146 tis. Kč) a k použití účelově i neúčelově určených darů.

Fond odměn byl použit v roce 2021 ve výši 293,52 tis. Kč z důvodu překročení limitu prostředků na platy a odměny zaměstnanců.

FKSP (Fond kulturních a sociálních potřeb) byl zapojen v celkové výši 1 849,66 tis. Kč na pořízení DDHM pro zlepšení pracovního prostředí, což představuje oproti roku 2020 nárůst o 963,37 tis. Kč.

Tabulka 35 - Zapojování fondů v letech 2018 až 2021 (v tis. Kč)

Fond	2018	2019	2020	2021
Fond oběžných aktiv, FKSP	468,80	733,38	886,29	1 849,66
Fond odměn	751,60	607,03	415,66	293,52
Rezervní fond	15 263,02	16 832,80	13 553,13	12 874,80
Fond investic	5 134,46	9 468,72	19 121,74	18 204,69
Celkem	21 617,87	27 641,93	33 976,82	33 222,67

9.1.4 Investiční výdaje

Ve školách a školských zařízeních byly v r. 2021 realizovány investiční akce se zapojením prostředků Zlínského kraje a programových fondů v celkových nákladech 276 823 000 Kč, z toho bylo kryto investičním příspěvkem Zlínského kraje 87 490 000 Kč, neinvestičním příspěvkem 30 540 000 Kč a dotacemi z operačních programů 128 830 000 Kč. Celkové příspěvky a dotace v roce 2021 činily 246 860 000 Kč.

Realizované investiční akce byly ve výši 23 949 000 Kč kryty z prostředků fondů investic škol a školských zařízení. Z fondů investic organizací byl dále uložen odvod finančních prostředků zřizovateli ve výši 39 628 000 Kč.

Mezi nejvýznamnější akce realizované v roce 2021 se řadí odstranění havarijního stavu střechy – SŠPHZ Uherské Hradiště ve výši 34 153 000 Kč, výměna výplní otvorů – SŠGO Zlín ve výši 15 307 000 Kč, rekonstrukce elektroinstalace – Gymnázium Valašské Klobouky ve výši 12 693 000 Kč, 1. etapa rekonstrukce malé tělocvičny – SPŠ Zlín ve výši 12 032 000 Kč, revitalizace prostor OV – SOU Uherský Brod ve výši 10 654 000 Kč, rekonstrukce elektroinstalace – ZŠ a MŠ Valašské Meziříčí ve výši 9 900 000 Kč, rekonstrukce elektroinstalace – OA, VOŠ a JŠ Uherské Hradiště ve výši 6 956 000 Kč, rekonstrukce střeš domova mládeže – SOŠ Luhačovice ve výši 6 232 000 Kč, rekonstrukce sociálního zařízení a šaten ve strojirenských dílnách – SPŠP-COP Zlín ve výši 3 973 000 Kč a oprava kotelny – VOŠ potravinářská a SPŠ mlékárenská Kroměříž ve výši 3 593 000 Kč.

Se spoluúčastí prostředků operačních programů byly v roce 2021 realizovány:

- v rámci Národního dotačního programu 21 Centra odborné přípravy:
 - Centrum odborné přípravy VI – Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž ve výši 1 840 000 Kč,
 - Nákup učebních pomůcek V – SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm ve výši 2 268 000 Kč,
 - Modernizace vybavení COP učebními pomůckami III – SOU Uherský Brod ve výši 2 029 000 Kč,
 - Modernizace vybavení COP učebními pomůckami VI – VOŠP a SPŠM Kroměříž 1 850 000 Kč,
- v rámci Integrovaného regionálního operačního programu
 - Rekonstrukce budovy B,C-PD-KAP – ZŠ a MŠ Kroměříž ve výši 40 513 000 Kč,
 - Modernizace učeben IT – bezbariérový přístup – Gymnázium Otrokovice ve výši 2 690 000 Kč,

- Modernizace počítačové techniky učeben Hi-tech centra – SPŠ a OA Uherský Brod ve výši 2 216 000 Kč,
3. v rámci Operačního programu INTERREG V-A SR-ČR
- Zvyšování exaktních, přírodovědných a technických kompetencí studentů středních škol na slovensko-českém pomezí – Gymnázium Valašské Klobouky ve výši 1 907 000 Kč,
 - Inovace výuky strojírenských oborů pro potřeby trhu práce - SŠPHZ Uherské Hradiště ve výši 3 564 000 Kč,
 - KASKLO III – SUPŠ sklářská Valašské Meziříčí ve výši 2 805 000 Kč,
 - Praktické vyučování ve virtuálním světě – SPŠ a OA Uherský Brod ve výši 3 704 000 Kč.

Přehled významných investičních akcí s dotacemi v roce 2021 je obsažen v tabulce P5.

9.1.5 Výdaje na rozvojové programy

roce 2021 byly z Fondu Zlínského kraje podporovány projekty a akce z oblasti mládeže, sportu, environmentální výchovy a osvěty a primární prevence v celkové výši 24 483 000 Kč. Podrobnější rozbor je obsažen v kapitole 7.1.

9.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi

V roce 2021 byly poskytnuty školám a školským zařízením zřizovaným obcemi dotace na přímé vzdělávací výdaje v celkové částce 5 973 830 tis. Kč.

V porovnání s rokem 2020 je tato dotace celkově vyšší o 574 658 tis. Kč, což je způsobeno nárůstem platů zaměstnanců škol a školských zařízení v důsledku státní mzdové politiky.

Podrobnější údaje o dotacích ukazují následující tabulky.

Tabulka 36 - Přímé vzdělávací výdaje škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Výdaje	2018	2019	2020	2021
Mzdové výdaje	2 844 664	3 294 537	3 865 101	4 296 518
Odvody	1 023 444	1 185 364	1 383 182	1 534 019
Ostatní	66 137	68 135	150 889	143 293
Celkem	3 934 245	4 548 036	5 399 172	5 973 830

Tabulka 37 - Celkové přímé vzdělávací a mzdové výdaje dle jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018		2019		2020		2021	
	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové	Celkové výdaje	z toho mzdové
Materské školy	950 242	694 031	1 088 516	795 331	1 269 842	923 393	1 412 723	1 025 085
Základní školy	2 033 248	1 460 810	2 366 580	1 704 625	2 859 512	2 021 626	3 204 640	2 286 881
První stupeň základních škol	295 969	211 680	340 291	244 647	425 027	301 066	456 282	324 867
Střední odborné školy	660	482	1 050	765	1 826	1 345	1 982	1 460
Školní stravování	353 806	256 839	406 272	295 250	452 054	329 806	465 267	339 549
Školní družiny a kluby	220 760	162 294	254 066	186 773	291 899	214 970	327 261	241 008
Základní umělecké školy	16 221	11 939	18 723	13 780	23 980	17 632	25 940	19 048
Střediska volného času	63 339	46 589	72 538	53 366	75 032	55 263	79 735	58 620
Celkem	3 934 245	2 844 664	4 548 036	3 294 537	5 399 172	3 865 101	5 973 830	4 296 518

Ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi jsou finančně nejnáročnější žáci základních škol s ročníky pouze prvního stupně. Podrobněji v následující tabulce.

Tabulka 38 - Přímé výdaje na vzdělávání na žáka u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	49 169	56 254	65 727	73 710
Základní školy	47 157	54 533	65 528	73 589
První stupeň základních škol	59 551	68 871	87 924	95 516
Střední odborné školy	8 148	8 750	15 217	16 517
Školní stravování	5 437	6 184	6 830	7 054
Školní družiny a kluby	12 079	14 060	16 419	19 077
Základní umělecké školy	17 275	19 792	25 349	27 922
Střediska volného času	3 773	4 300	4 717	5 357

Vývoj průměrných platů v letech 2018 až 2021 hrazených ze státního rozpočtu podle typů škol a školských zařízení zřizovaných obcemi za pedagogické a nepedagogické zaměstnance, je obsahem následujících tabulek.

Tabulka 39 - Průměrné platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	28 640	32 949	35 394	37 656
Základní školy	33 426	38 639	43 153	46 735
Školní družiny	26 762	31 715	35 151	37 881
Školní kluby	25 996	30 466	34 053	36 935
Základní umělecké školy	35 699	39 482	46 738	50 237
Střední odborné školy	31 170	35 995	37 527	44 371
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	31 526	35 816	37 855	39 746
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	26 695	26 686	0	0
Celkem	31 533	36 442	40 269	43 366

Tabulka 40 - Průměrné platy nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných obcemi (v Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	16 332	18 248	21 329	22 336
Základní školy	18 749	21 162	24 666	25 998
Školní družiny	17 602	18 555	19 977	22 078
Školní kluby	24 165	18 530	20 159	20 496
Školní jídelny	18 510	20 620	23 392	24 688
Základní umělecké školy	22 437	25 429	28 219	37 732
Střediska volného času / Domy dětí a mládeže	21 605	23 935	25 369	27 080
Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků	33 374	34 700	0	0
Celkem	18 244	20 399	23 410	24 689

Účelově bylo poskytnuto školám a školským zařízením zřizovaným obcemi v roce 2021 celkem 129 912 tis. Kč, což je o cca 72 mil. Kč více než v roce předchozím. Tento vykázaný nárůst je důsledkem nerovnoměrného čerpání dotací v jednotlivých letech z Operačního programu Věda, výzkum, vzdělávání. Podrobný přehled o poskytovaných účelových dotacích poskytuje následující tabulka.

Tabulka 41 - Přehled dotací účelově poskytnutých školám a školským zařízením zřizovaným obcemi (v tis. Kč)

Účel	2018	2019	2020	2021
ze SR a EU				
Podpora financování ZŠ a SŠ při zavádění změny systému financování RgŠ	0	2 786	0	0
Vyrovnaní mezikrajových rozdílů v odměňování pedagogických pracovníků	0	88 665	0	0
Finanční zajištění překryvání přímé pedagogické činnosti učitelů se zohledněním provozu mateřských škol	0	20 071	0	0
Podpora financování přímé pedagogické činnosti učitelů do nároku PHmax	0	0	6 490	0
Letní kempy	0	0	0	255
Výdaje spojené s epidemií COVID-19	0	0	0	548
Výdaje spojené s epidemií COVID-19 – Fond solidarity	0	0	0	297
Soutěže a přehlídky	375	338	336	223
Excelence základních škol	218	293	0	0
Kulturní aktivity	20	20	0	0
Asistenti pedagoga	697	0	0	0
Podpora výuky plavání v základních školách	4 202	5 325	3 151	0
Vzdělávací programy paměťových institucí do škol	980	858	368	0
Podpora národnostních menšin	171	0	0	0
Podpora vzdělávání cizinců ve školách	894	1 045	958	42
OP VVV – Prioritní osa 3	137 240	276 517	45 942	128 340
Vybraná podpůrná opatření při vzdělávání - investice	115	0	353	207
Podpora činnosti informačních center pro mládež	265	0	0	0
Celkem ze SR a EU	145 177	395 918	57 598	129 912

9.3 Finanční prostředky poskytované soukromým školám a školským zařízením

V roce 2021 v souladu se zákonem č. 306/1999 Sb. byla poskytnuta soukromým školám, předškolním a školským zařízením ve Zlínském kraji prostřednictvím krajského úřadu dotace ve výši 462 083 tis. Kč. V porovnání s předchozím rokem je celková dotace vyšší o cca 61 mil. Kč (způsobeno zvýšením finančních normativů a nárůstem výkonů). Dotace poskytnuté jednotlivým typům zařízení a jejich vývoj od roku 2018 zachycuje následující tabulka.

Tabulka 42 - Celková dotace dle zákona č. 306/1999 Sb. (v tis. Kč)

Typ školy, školského zařízení	2018	2019	2020	2021
Mateřské školy	16 912	21 674	29 414	35 119
Mateřské školy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami	6 097	5 628	3 925	4 149
Základní školy	35 902	44 115	52 040	34 256
Střední vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích	135 964	146 516	165 977	164 204
Školní stravování	2 051	2 380	2 644	3 894
Školní družiny a kluby	4 676	5 876	7 559	9 963
Domovy mládeže, střediska výchovné péče	2 708	3 047	5 116	6 594
Vyšší odborné školy	4 596	5 122	6 301	6 849
Základní umělecké školy	77 288	97 919	127 806	138 982
Střediska volného času	200	248	169	73
Celkem	286 394	332 525	400 951	462 083

Mimo dotace poskytnuté k financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a výdajů souvisejících s běžným provozem školy byly některým školám a školským zařízením poskytnuty v roce 2021

prostředky na výdaje spojené s epidemií covid-19. Přehled poskytovaných účelových dotací od roku 2018 uvádí následující tabulka. Z této i z předchozí tabulky je vidět, jak se účelové dotace poskytované v předchozích letech přesouvají důsledkem reformy regionálního školství do dotací poskytovaných přímo prostřednictvím normativů.

Tabulka 43 - Přehled dotací účelově poskytnutých soukromým školám a školským zařízením (v tis. Kč)

Účel	2018	2019	2020	2021
ze SR a EU				
Soutěže a přehlídky	0	27	0	0
Podpora odborného vzdělávání	578	813	0	0
Excelence středních škol	42	35	51	0
Podpora výuky plavání v základních školách	0	24	12	0
Asistenti pedagoga	131	0	0	0
Podpora vzdělávání cizinců ve školách	24	27	0	0
Podpora organizace a ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou	0	76	0	0
Výdaje spojené s epidemií COVID-19	0	0	0	184
Výdaje spojené s epidemií COVID-19 – Fond solidarity	0	0	0	107
Ú h r n e m	775	1 002	63	291

Závěr

Zpracovatelem výroční zprávy je Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje. Při zpracování byla využita statistická data zjišťovaná podle školských předpisů a dále údaje, které má odbor k dispozici z vlastní činnosti a z výročních zpráv školských organizací.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2020/2021 je zveřejněna na internetových stránkách Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz a na informačním a vzdělávacím portále školství Zlínského kraje www.zkola.cz.

Přílohy

1. Doplnující kvantitativní údaje

Tabulka P 1 - Počty tříd a žáků ZŠ jednotlivých typů zřizovatelů a změna oproti předešlému školnímu roku

Zřizovatel			Celkem	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem 1. stupeň	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem 2. stupeň
Obec	Třídy	Počet	2 509	312	295	292	305	293	1 497	258	264	249	241	1 012
		Změna	20	3	0	-11	3	0	-5	-7	13	5	14	25
	Žáci	Počet	48 411	5 272	5 275	5 183	5 682	5 747	27 159	5 466	5 668	5 175	4 942	21 252
		Změna	11	-21	92	-499	-67	-95	-590	-200	434	141	225	601
Církev	Třídy	Počet	36	4	4	4	4	5	21	3	4	4	4	15
		Změna	-1	0	0	0	-1	1	0	-1	0	0	0	-1
	Žáci	Počet	690	60	69	74	73	98	374	73	80	76	87	316
		Změna	-21	-11	-4	2	-21	18	-16	-13	-5	-10	23	-5
Soukromník	Třídy	Počet	49	9	6	6	5	5	31	6	5	4	3	18
		Změna	-3	-1	-2	0	-1	1	-3	0	1	0	-1	0
	Žáci	Počet	627	84	96	84	65	76	405	56	52	60	54	222
		Změna	-9	-17	-6	16	-17	17	-7	-3	-8	3	6	-2

Tabulka P 2 - Přehled a rozdělení počtu stravujících se dětí, žáků a studentů podle kategorií stravníků a druhů nebo typů škol a ostatních pravidelně stravovaných ve školním roce 2020/2021 k 31. 10. 2020 (bez náhradního stravování)

Kategorie stravníků	Počet stravníků
Mateřské školy	19 714
Přípravný stupeň, přípravné třídy	78
1. stupeň základních škol	27 123
2. stupeň základních škol	19 862
Nižší stupeň 6 - 8letých gymnázií	1 414
Střední školy vč. konzervatoří	16 370
Vyšší odborné školy	153
Školská zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy	47
Děti, žáci, studenti - celkem	84 761
Ostatní pravidelně stravovaní - dospělí	25 332
Pravidelně stravovaní - celkem	110 093

Tabulka P 3 - Počet zařízení školního stravování podle typu ve školním roce 2020/2021 k 31. 10. 2020 (bez náhradního stravování)

Zařízení	Počet
Školní jídelny - výdejny - strava dovážena ze školní jídelny zapsané do rejstříku	126
Školní jídelny s kuchyní	402
Vyvařovny	0
Školní jídelny - výdejny – strava dovážena ze stravovacího zařízení mimo rejstřík	8
Zařízení školního stravování - celkem	536

Tabulka P 4 - Přehled samostatných školních jídelen zřizovaných obcemi ve školním roce 2020/2021 (k datu 1. 9. 2020)

Zařízení školního stravování Břest, okres Kroměříž, p.o.	Břest 61
Zařízení školního stravování Chropyně, okres Kroměříž, p.o.	Chropyně, Ječmínkova 270
Ústřední školní jídelna Holešov	Holešov, nám. Dr. E. Beneše 58

Tabulka P 5 - Významné investiční akce s dotacemi v roce 2021

Název školy	Název akce	Náklady na akci celkem	Náklady na akci v r. 2021				Poznámka
			Celkem	z toho		Dotace z operačních programů	
				Investiční	Neinvestiční		
SPŠ Zlín	Rekonstrukce malé tělocvičny – 1. etapa	12 032	4 458	4 412	0	0	
OA, VOŠ a JŠ Uherské Hradiště	Rekonstrukce elektroinstalace	6 956	3 283	2 883	0	0	
SŠPHZ Uherské Hradiště	Odstranění havarijního stavu střechy	34 153	5 567	4 367	0	0	
Gymnázium Valašské Klobouky	Rekonstrukce elektroinstalace	12 693	5 628	3 828	0	0	
SŠ gastronomie a obchodu Zlín	Výměna výplní otvorů	15 307	7 517	0	7 517	0	
SOU Uherský Brod	Revitalizace prostor OV	10 654	10 344	4 708	0	0	
SPŠP-COP Zlín	Rekonstrukce sociálního zařízení a šaten ve strojírenských dílnách Růmy 596	3 973	3 937	1 339	198	0	
ZŠ a MŠ Valašské Meziříčí	Rekonstrukce elektroinstalace	9 900	9 663	0	9 163	0	
VOŠ potravinářská a SPŠ mlékárenská Kroměříž	Oprava kotelny	3 593	3 593	0	2 819	0	
SOŠ Luhačovice	Rekonstrukce střech Domova mládeže	6 232	6 232	5 432	0	0	
Gymnázium Otrokovice	Modernizace učeben IT – bezbariérový přístup	2 690	2 551	0	0	2 535	IROP
ZŠ a MŠ Kroměříž	Rekonstrukce budovy B,C-PD-KAP	40 513	22 100	4 816	715	0	IROP
SPŠ Otrokovice	Rekonstrukce sportovní haly	67 490	4 057	3 965	92	0	MŠMT

Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	Vybudování odborné učebny pro polytechnické vzdělávání a modernizace jazykových učeben	3 046	2 937	0	228	2 627	IPRU
SPŠ a OA Uherský Brod	Nákup vybavení do odborných učeben – IKAP	4 440	4 440	222	0	4 218	IKAP II
SOŠ Vsetín	Pořízení technologií	5 375	5 375	269	0	5 106	IKAP II
SPŠS Vsetín	Nákup CNC obráběcího centra a 3D tiskárny včetně příslušenství	2 897	2 897	145	0	2 752	IKAP II
SŠNO Bystřice pod Hostýnem	Dodávka strojů a zařízení	2 082	2 082	105	0	1 977	IKAP II
SŠ-COPT Uherský Brod	Nákup strojního zařízení a SW	4 560	4 560	228	0	4 332	IKAP II
SPŠ a OA Uherský Brod	Modernizace počítačové techniky učeben Hi-tech centra – IROP	2 216	2 216	0	0	1 994	IROP
Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž	Centrum odborné přípravy VI	1 840	1 840	0	0	1 656	COP
SŠ zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm	Nákup učebních pomůcek V	2 268	2 268	0	0	0	COP
SOU Uherský Brod	Modernizace vybavení COP učebními pomůckami III	2 029	2 030	0	0	0	COP
VOŠP a SPŠM Kroměříž	Modernizace vybavení COP učebními pomůckami VI	1 850	1 850	0	0	0	COP
Gymnázium Valašské Klobouky	Zvyšovanie exaktných, prírodovedných a technických kompetencií študentov stredných škôl na slovensko-českom pomedzí	1 907	329	0	0	1 403	interreg
SŠPHZ UH	Inovace výuky strojírenských oborů pro potřeby trhu práce	3 564	3 174	0	0	2 972	interreg
SUPŠ sklářská Valašské Meziříčí	KASKLO III	2 805	1 449	0	0	2 382	interreg
SPŠ a OA Uherský Brod	Praktické vyučování ve virtuálním světě	3 704	3 945	0	0	2 514	interreg

2. Vývoj nákladů hlavní činnosti v letech 2018 až 2020 - nejvýznamnější položky provozních a přímých nákladů (v tis. Kč)

Položka	2018	Podíl z přímých nákladů	2019	Podíl z přímých nákladů	2020	Podíl z přímých nákladů	2021	Podíl z přímých nákladů
Mzdy	1 620 057,52	72,47	1 880 948,38	72,80	2 168 031,39	72,50	2 393 909,59	72,67
Odvody	565 854,15	25,31	654 095,68	25,32	757 701,78	25,34	832 775,77	25,28
Ostatní přímé ONIV	49 489,04	2,21	48 636,53	1,88	64 518,87	2,16	67 449,29	2,05
- z toho učebnice zdarma	811,54	0,04	733,33	0,03	1 053,37	0,04	1 173,64	0,04
- z toho učební pomůcky	3 512,67	0,16	3 103,10	0,12	4 085,83	0,14	4 654,50	0,14
Přímé náklady celkem	2 235 400,71	100,00	2 583 680,59	100,00	2 990 252,04	100,00	3 294 134,65	100,00

Položka	2018	Podíl z provoz. nákladů	2019	Podíl z provoz. nákladů	2020	Podíl z provoz. nákladů	2021	Podíl z provoz. nákladů
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	73 813,12	11,69	46 807,96	7,23	63 129,99	10,06	71 359,16	10,98
Ostatní nákup materiálu	47 860,56	7,58	52 101,64	8,04	45 844,98	7,31	52 705,79	8,11
Energie	99 374,74	15,74	106 963,78	16,51	91 040,77	14,51	101 724,40	15,65
Nájemné	14 897,89	2,36	15 145,31	2,34	10 983,89	1,75	11 475,85	1,77
Ostatní služby	74 584,38	11,82	82 084,28	12,67	68 403,31	10,90	76 477,07	11,77
Opravy a udržování	65 484,68	10,38	68 513,90	10,58	114 367,80	18,23	74 321,27	11,44
Odpisy majetku	112 146,32	17,77	128 714,89	19,87	138 092,79	22,01	143 985,03	22,16
Ostatní*	143 004,79	22,66	147 432,17	22,76	95 649,22	15,24	117 806,55	18,13
Provozní náklady celkem	631 166,48	100,00	647 763,93	100,00	627 512,75	100,00	649 855,12	100,00
Rozdíl proti předchozímu roku	59 742,77	x	16 597,45	x	-20 251,18	x	22 342,37	x
Podíl proti předchozímu roku	10,46	x	2,63	x	-3,13	x	3,56	x
Projekty ESF	40 789,15	x	60 977,53	x	44 889,06	x	74 737,82	x
CELKOVÉ NÁKLADY	2 866 567,19	x	3 231 444,52	x	3 617 764,79	x	3 943 989,77	x

* potraviny, prádlo, PHM, telekomunikace, poštovní, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, cestovné, školení

3. Přehled nákladů v letech 2017 až 2020 podle typu školy a školského zařízení (v tis. Kč)

Škola/ školské zařízení	2018			2019			2020			2021			Koefficient nárůstu 2021/2020	
	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Počet zařízení	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem	Celkové náklady	Provozní náklady z toho: kryto příspěvkem
Gymnázia	13	605 609,15	148 776,05	13	655 900,90	123 672,93	13	735 738,11	115 748,12	13	805 739,74	123 946,41	9,51	7,08
			75 678,64			73 882,80			78 358,68			75 013,03	9,31	-4,27
SOŠ	19	741 541,36	169 625,16	19	855 486,98	195 139,68	19	937 627,50	175 429,18	19	1 025 912,62	178 833,59	9,42	1,94
			102 925,00			107 778,53			108 956,21			106 182,17	10,35	-2,55
SOU	13	708 793,05	191 443,97	13	797 631,79	199 999,79	13	859 891,10	192 116,02	13	952 212,63	202 758,11	10,74	5,54
			104 386,99			109 389,66			115 212,03			114 282,67	12,00	-0,81
Speciální OU	2	36 942,01	7 396,51	2	40 022,45	6 882,60	2	53 242,20	14 852,08	2	51 527,06	6 486,98	-3,22	-56,32
			4 566,00			4 313,00			4 791,31			4 607,28	8,94	-3,84
ZUŠ	20	325 560,57	36 829,03	20	369 281,93	38 446,50	20	452 964,98	40 261,50	20	482 774,48	41 110,42	6,58	2,11
			5 103,00			1 732,00			1 618,23			4 363,00	0,90	169,62
Speciální školy	20	274 766,40	37 413,50	20	330 473,67	42 569,95	20	374 286,59	46 284,12	20	415 287,27	50 583,60	10,95	9,29
			32 311,60			28 094,44			29 534,62			32 509,23	7,83	10,07
Dětské domovy	10	120 311,84	29 775,40	10	126 889,94	30 910,99	10	146 264,99	33 349,70	10	149 413,03	37 177,45	2,15	11,48
			24 484,00			23 824,00			24 506,00			26 256,72	17,57	7,14
Plavecké školy	1	8 017,40	2 280,55	1	7 883,92	2 357,49	1	6 553,86	1 029,18	1	7 728,30	1 377,59	17,92	33,85
			147,00			12,00			3 182,46			2 274,00	29,42	-28,55
Krajská PPP a Zařízení pro DVPP	1	44 950,01	7 626,31	1	47 872,96	7 784,00	1	51 195,46	8 442,85	1	53 394,64	7 580,97	4,30	-10,21
			7 217,00			7 344,00			7 272,00			7 270,90	13,62	-0,02
Celkem za ZK	99	2 866 491,79	631 166,48	99	3 231 444,52	647 763,93	99	3 617 764,79	627 512,75	99	3 943 989,77	649 855,12	9,02	3,56
			356 819,23			356 370,43			373 431,54			372 759,00	9,45	-0,18

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2020/2021

Vydal: Zlínský kraj v roce 2022

Zpracoval: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje